

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 14 ΜΑΡΤΙΟΥ 1998 • ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΛΩΜΟΥ 17-19 • ΕΤΟΣ 3ο • ΦΥΛΟ 125ο • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

ΚΟΣΟΒΟ:

Το χρονικό ενός προαναγγεληθέντος θανάτου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΜΑΡΤΗ: Συνεχίζονται οι επιθέσεις του σερβικού στρατού σε αλβανικές κοινότητες. Πάνω από 60 οι νεκροί των συγκρούσεων. Πρέκαζ και Λάουσα γίνονται δύο ακόμη επώνυμες κουκίδες του βαλκανικού χάρτη. Η Αλβανία θέτει σε συναγερμό το στρατό της. Ο Πάγκαλος στο Βελιγράδι για την εκτόνωση της κρίσης.

Σάββατο 7 Μάρτη: Τερματίζονται οι επιχειρήσεις του σερβικού στρατού στην περιοχή της Ντρένιτσα. Επίσκεψη και του τούρκου υπουργού εξωτερικών στο Βελιγράδι. Οι ΗΠΑ απειλούν με στρατιωτική επέμβαση.

Κυριακή 8 Μάρτη: Πάνω από 1.000 γυναίκες διαδηλώνουν στην Πριστίνα κρατώντας άπρα πανώ σε ένδειξη πένθους. Σύμφωνα με το γιουγκοσλαβικό πρακτορείο ειδήσεων ΒΕΤΑ, χιλιάδες πρόσφυγες έχουν αναζητήσει καταφύγιο στο Μαυροβούνιο, ενώ αποκαλύπτεται ότι χιλιάδες ακόμη αλβανοί έχουν καταφύγει στα δάση στην περιοχή της Ντρένιτσα. Η Αλβανία ανακοίνωσε ότι ετοιμάζει πυρετωδώς καταυλισμούς για υποδοχή προσφύγων. Η Εισαγγελία του Βελιγραδίου ασκεί δίωξεις σε εφημερίδες και τηλεοπτικά δίκτυα.

Δευτέρα 9 Μάρτη: Η "Ομάδα Επαφής για τη Γιουγκοσλαβία" ανακοινώνει εμπάργκο όπλων και απειλεί με πρόσθετα μέτρα σε 10 μέρες(!). Η Αλβανία απορρίπτει

τις κατηγορίες για εκπαίδευση αντάρτων από τις αλβανικές αρχές και για αποστολή πρακτόρων στο Κοσσυφοπέδιο. Επίσκεψη του προέδρου της Αλβανίας στην Αθήνα. Η Ελλάδα, η Βουλγαρία, η Ρουμανία και η Τουρκία αναλαμβάνουν κοινή διπλωματική πρωτοβουλία.

Τρίτη 10 Μάρτη: Διήμερο πένθος για τους νεκρούς στο Κοσσυφοπέδιο, για τους οποίους η αλβανική

πλευρά υποστηρίζει ότι είναι πάνω από 80, ανάμεσά τους 25 γυναίκες και παιδιά. Ποινικές δίωξεις για τις πορείες αλληλεγγύης που πραγματοποιήθηκαν την προηγούμενη βδομάδα στη FYROM από την αλβανική μειονότητα.

Τετάρτη 11 Μάρτη: Βαθαίνουν οι διαφωνίες ανάμεσα στην αλβανική μειονότητα του Κοσσυφοπεδίου, καθώς η Σερβία απευθύνει

πρόσκληση σε διάλογο. Το ΝΑΤΟ αρνείται -τουλάχιστον προς το παρόν- να στείλει στρατό στα αλβανοσερβικά σύνορα, όπως είχε ζητήσει η Αλβανία. Στέλνει όμως τεχνική και οικονομική βοήθεια.

Πέμπτη 12 Μάρτη: Διπλωματικοί ελιγμοί ανάμεσα στο Βελιγράδι, την αλβανική πλευρά στο Κοσσυφοπέδιο και την ΕΟΚ για έναρξη

Συνέχεια στη 4η σελίδα

Είστε διαρκώς ύποπτος

Κάποιος σας παρακολουθεί, όχι συνέχεια, αλλά όλο και συχνότερα. Αυτό δεν είναι ούτε ένα κακόγουστο αστείο, ούτε λόγος να παρανοήσετε. Είναι απαραίτητο όμως να το συνειδητοποιήσουμε και να προβάλλουμε αντίσταση.

Σελ. 4-5

Δίκη Ραδιοφώνων

Μετά την έκρηξη της "ελεύθερης" ραδιοφωνίας, η Άνω Πόλη παρουσίαζε την εικόνα ενός δάσους από κεραίες ραδιοφωνικών σταθμών, που βρίσκονταν στην περιοχή μπροστά από το Γεντί-Κουλέ. Μέσα στη ζούγκλα αυτή, υπήρχαν και οι κεραίες των δύο μοναδικών αυτοδιαχειριζόμενων κοινωνικών ραδιοφώνων, του ράδιο Ουτοπία και του ράδιο Κιβωτός, που εξέπεμπαν, και εξακολουθούν να εκπέμπουν, από τις συχνότητες των 107,7 και 92,5 των FM αντίστοιχα.

Οι κάτοικοι της Άνω Πόλης κινητοποιήθηκαν με στόχο την απομάκρυνση των κεραιών που λόγω της έντασης της ακτινοβολίας που εκπέμπανε, δημιουργούσαν πρόβλημα στην υγεία τους (...). Οι δύο σταθμοί, συμφωνώντας με το αίτημα των κατοίκων της Άνω Πόλης, αποφασίζουν την απομάκρυνσή τους με την προϋπόθεση να βρεθεί βιώσιμη οικονομικά λύση, δεδομένου ότι το κόστος μετεγκατάστασης στο Χορτιάτη είναι υπέρογκο. (...)

Στις 23 Δεκέμβρη 1991, οι γερανοί του Δήμου ξεκινούν το ξήλωμα των κεραιών. Καθημερινά, μέλη και συμπαράστατες των δύο σταθμών, συγκεντρώνονται στα στούντιο για να υπερασπιστούν την ύπαρξη των δύο διαφορετικών φωνών στα ερτζιανά. Στις 16 Μάρτη του 1992, οι γερανοί ξηλώνουν την κεραία του ράδιο Ουτοπία. Στο στούντιο του ράδιο Κιβωτός είναι συγκεντρωμένα τα μέλη των δύο ραδιοφώνων μαζί με πλήθος συμπαραστών, που προσέρχονται στο χώρο μετά από καλέσματα, προκειμένου να αποτρέψουν το κλείσιμο της τελευταίας φωνής αντίστασης. Τα ΜΑΤ εισβάλλουν στο στούντιο και συλλαμβάνουν 12 μέλη και συμπαραστές. Αργότερα, το ίδιο βράδυ, αφήνονται ελεύθεροι, αφού τους απαγγέλλονται οι κατηγορίες της αντίστασης, της εξύβρισης και της παράνομης λειτουργίας ραδιοφωνικού

Συνέχεια στη 2η σελίδα

STASA ZAJONIC:

Οι "Γυναίκες στα Μαύρα" για το Κόσοβο

"...Τα θύματα θα μετατραπούν ξανά σε απλά στατιστικά στοιχεία, ενώ τα Βαλκάνια θα γνωρίσουν ακόμα μία πλανητική "ανθρωπιστική αποστολή" που θα καθησυχάσει συνειδήσεις και θα αυξήσει ακόμα περισσότερο την στρατιωτικοποίηση στην περιοχή. Σε διάφορα συνέδρια, ειδικοί έχουν μιλήσει με κυνικά αποκαλυπτικά σενάρια για την κατάσταση εδώ. Σε ένα τέτοιο σεμινάριο, στη Νορβηγία, οι ειδικοί ανέλυαν την κατάσταση στο Κόσοβο. "Τρομοκρατήθηκα ακούγοντάς τους να μιλάν για

αλβανούς πρόσφυγες στη Μακεδονία, επαναλαμβάνοντας πως η σύγκρουση είναι αναπόφευκτη, συζητώντας για τον πιθανό αριθμό των νεκρών και των προσφύγων. Και αυτά τα άκουσα δυο χρόνια πριν", μας είπε μια αλβανίδα, ακτιβίστρια για τα ανθρώπινα χρόνια, κατά τη διάρκεια της επίσκεψής μας στο Κόσοβο πριν από δέκα μέρες. Πράγματι, στις αρχές του Φλεβάρη του 1998, ο Κίρο Γκλιγκόρφωφ μίλησε για τη "δημιουργία ενός διαδρόμου για τη φυγή 400.000 αλβανών προσφύγων"

που θα εγκατέλειπαν το Κόσοβο. Όπως και στην περίπτωση των προηγούμενων συρράξεων στα Βαλκάνια, η δράση για την ειρήνη και οι μη-βίαιες πρακτικές μικρών ομάδων ποτέ δεν προσέφυγαν στην προσοχή των media. Αυτή τη στιγμή, επαναλαμβάνονται οι γνωστές εικόνες που θέλουν να ενισχύσουν το στερεότυπο της εικόνας των Βαλκανίων ως μιας ζώνης μίσους, βίας και μη-ανεκτικότητας. Μετά τη φονική επέμβαση της αστυνομίας, τους τραυματι-

σμούς εκατοντάδων πολιτών, την επέμβαση στο Koha Ditore και τους ξυλοδαρμούς δημοσιογράφων, ούτε μια λέξη στα αλβανικά δεν ακούγεται στην Πρίστινα. Το Radio B92 ανακοίνωσε πως "οι σέρβοι βγήκαν στα μπαλκόνια τους χειροκροτώντας τις αστυνομικές δυνάμεις. Ζητωκραύγαζαν και απαιτούσαν την εφαρμογή κατασταλτικών μέτρων". Αντίστοιχα, το Σεπτέμβρη του 1991, πετούσαν λουλούδια στα τανκς που ξεκινούσαν για το Βούκοβαρ...

Συνέχεια στη 4η σελίδα

...χωρίς ΣΧΟΛΙΑ

★ Σύμφωνα με μελέτη της UNICE (Ενωση Βιομηχανικών και Εργοδοτικών Συνομοσπονδιών της Ευρώπης) στην Ελλάδα το συνολικό εργατικό κόστος στη βιομηχανία είναι το δεύτερο φθηνότερο στην Ε.Ε., μετά την Πορτογαλία, ο αριθμός των εργατωρών ετησίως είναι σαφώς πάνω από το μέσο κοινοτικό όρο, ενώ ο αριθμός των ωρών λειτουργίας των καταστημάτων είναι ο μεγαλύτερος στην Ευρώπη.

★ Σαρανταεννέα άτομα τραυματίστηκαν την περασμένη Παρασκευή στην Τουρκία, στις συγκρούσεις διαδηλωτών με ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις, στη διάρκεια πορείας με αφορμή την απεργία που πραγματοποιούσαν οι δημόσιοι υπάλληλοι της χώρας. Οι διαδηλώσεις έγιναν σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την κατάθεση νομοσχεδίου, που καταργεί συνδικαλιστικά δικαιώματα.

★ Σοβαρά επεισόδια και δεκάδες συλλήψεις, σημειώθηκαν στη νήσο Ιάβα της Ινδονησίας, όταν εκατοντάδες φοιτητές περικυκλώθηκαν από αστυνομικές δυνάμεις προκειμένου να μην πραγματοποιήσουν αντικυβερνητική διαδήλωση. Οι φοιτητές αντιδρούν στην επανεκλογή του προέδρου Σουχάρτο για την έβδομη πενταετή θητεία του.

★ Η πρώτη ομάδα των επιθεωρητών του ΟΗΕ, με επικεφαλής τον αμερικανό Σκοτ Ρίτερ, ανέλαβε και πάλι τα καθήκοντά της στη Βαγδάτη, για τον αποπλησμό του Ιράκ. Η επίσκεψη Ρίτερ αποτελεί την πρώτη δοκιμή των προθέσεων της Βαγδάτης, μετά τη συμφωνία με τον ΟΗΕ. Οι Ενωμένες Πολιτείες, διατηρούν ισχυρή στρατιωτική δύναμη στην περιοχή του Περσικού κόλπου και προειδοποιούν ότι εάν οι επιθεωρητές του ΟΗΕ συναντήσουν εμπόδια, η Βαγδάτη θα υποστεί σοβαρές συνέπειες.

★ Προκαταρκτική συμφωνία για την κατασκευή δύο ακόμα πυρηνικών αντιδραστήρων στο Ιράν, υπέγραψαν Μόσχα και Τεχεράνη. Η συμφωνία αναμένεται να προκαλέσει τις έντονες αντιδράσεις των Ενωμένων Πολιτειών και του Ισραήλ.

★ Την περασμένη Παρασκευή ο Σύλλογος Οικότροφρων Φοιτητών Εσθίων Θεσσαλονίκης έστειλε την παρακάτω ανακοίνωση: "Στις φοιτητικές Εσθίες Θεσσαλονίκης γίνονται από τις αρχές του ακαδημαϊκού έτους '97-'98 κινητοποιήσεις ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των εσθίων, ενάντια στον εσωτερικό κανονισμό, ο οποίος προβλέπει ΕΝΟΙΚΙΟ για τη διαμονή, καθορίζει τη ζωή των εσθιακών φοιτητών και επιβάλλει κυρώσεις σε περίπτωση «παραβάσεων». (...) Το πρωί της Πέμπτης 5/3/98, δεκαπέντε περίπου εργαζόμενοι, ΜΑΖΙ με το διευθυντή και τον υποδιευθυντή, μπήκαν σπάζοντας την κλειδαριά στο χώρο του (κατελυμένου εδώ και 5 μήνες) γραφείου διεύθυνσης της Α' Εστίας και πέταξαν κυριολεκτικά έξω τους φοιτητές που βρίσκονταν εκείνη την ώρα στην κατάληψη. Οι φοιτητές λίγη ώρα αργότερα προέβησαν σε ανακατάληψη του γραφείου.

Πηγή όλων των παραπάνω ειδήσεων: "Μαύρα Μελάνυχτα Έχουμε", τεύχος 6ο

Δίκη των Ρ-Κιβωτός και Ρ-Ουτοπία

Συνέχεια από την 1η σελίδα

σταθμού. Την επόμενη ημέρα πραγματοποιείται συγκέντρωση διαμαρτυρίας και αλληλεγγύης στα δύο αυτοδιαχειριζόμενα κοινωνικά ραδιόφωνα με συμμετοχή 700 περίπου ατόμων. Παρά τα διάφορα προβλήματα

και λάθη, το ράδιο Ουτοπία και το ράδιο Κιβωτός εκπέμπουν τελικά από το Χορτιάτη.

Στις 26 Γενάρη του 1998 ξεκινά ο νέος γύρος ξεκαθαρίσματος της μπάνας των FM κατόπιν παραγγελίας του προϊστάμενου πρωτοδικών Θεσ/νίκης Χ. Βουρλιώτη. Κατάσχονται μηχανήματα εκπομπής "παράνομων" ραδιοφωνικών σταθμών στο πάρκο κεραιών του Χορτιάτη. Η επιχείρηση "Καταιγίδα" όπως ονομάστηκε, ξεκίνησε από τους μικρούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και αναμφίβολα σχετίζεται με το νομοσχέδιο για τα ΜΜΕ που βρίσκεται σε εξέλιξη, έτσι ώστε όταν αυτό ολοκληρωθεί να υπάρχουν λιγότερες αντιδράσεις, δεδομένου του γεγονότος ότι οι άδειες που τελικά θα δοθούν είναι πολύ λιγότερες από τους υπάρχοντες σταθμούς (...). Και βέβαια όλα αυτά γίνονται ενώ ο κος Βουρλιώτης δεν ενοχλείται μεγαθήρια της μπάνας που αποδεδειγμένα

παρεμβάλλονται στις συχνότητες της αεροπορίας.

Μέσα στους πρώτους σταθμούς που έκλεισε η εισαγγελία Θεσ/νίκης ήταν και το ράδιο Ουτοπία. Λίγες μέρες αργότερα γίνεται πορεία αλληλεγγύης με συμμετοχή περισσότερων από 300 ατόμων. Μένει όμως ακόμα το πείσμα για την ύπαρξη της αυτοδιαχειριζόμενης κοινωνικής ραδιοφωνίας. Το πείσμα για ένα κοινωνικό εγχείρημα ενάντια στη λογική που θέλει την πληροφορία και τη μουσική εμπορεύματα, με ανοιχτά τα μικρόφωνα στις αποκλεισμένες φωνές, στα κοινωνικά κινήματα αντίστασης και προώθησης μιας απελευθερωτικής αντίληψης για την κοινωνία (...).

Το ράδιο Ουτοπία έχει από κοινού με το ράδιο Κιβωτός καταθέσει αίτηση για άδεια στους 92,5 FM στα πλαίσια του νομοσχεδίου για τα media που από ότι φαίνεται θα ολοκληρωθεί σύντομα. Μετά τις νέες εξελίξεις, γίνεται σαφές ότι το επόμενο χρονικό διάστημα είναι πολύ κρίσιμο για τη συνέχεια και την ύπαρξη της αυτοδιαχειριζόμενης κοινωνικής ραδιοφωνίας.

Η συμπράστασή μας στους 12 συλληφθέντες στο στούντιο του ραδιο Κιβωτός το Μάρτη του 1992, παίρνει

αυτή ακριβώς τη διάσταση. Άλλωστε αυτοί θα βρίσκονται στις 17 Μάρτη στο εδώλιο του κατηγορούμενου για τον ίδιο στόχο και όραμα.

Καρμμία δώξη
στους 12 συλληφθέντες

Συγκέντρωση στα δικατήρια,
Τρίτη 17 Μάρτη, στις 9.00πμ

Ράδιο Ουτοπία ★ 107,7FM

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

ΣΤΟΥΣ 12 ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΜΑΤ
ΣΤΟ ΣΤΥΔΙΟ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟ ΚΙΒΩΤΟΣ ΣΤΙΣ 14 ΜΑΡΤΗ ΤΟΥ 1992

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

Στα Δικαστήρια Θεσ/νίκης,
Τρίτη 17 Μάρτη, 9.00πμ

μέλη του Ράδιο Κιβωτός ★ 92,5

Αναβολή δίκης Καρανίκα

Η δίκη του αρνητή στράτευσης Νίκου Καρανίκα αναβλήθηκε λόγω κωλύματος των δικηγόρων υπεράσπισης.

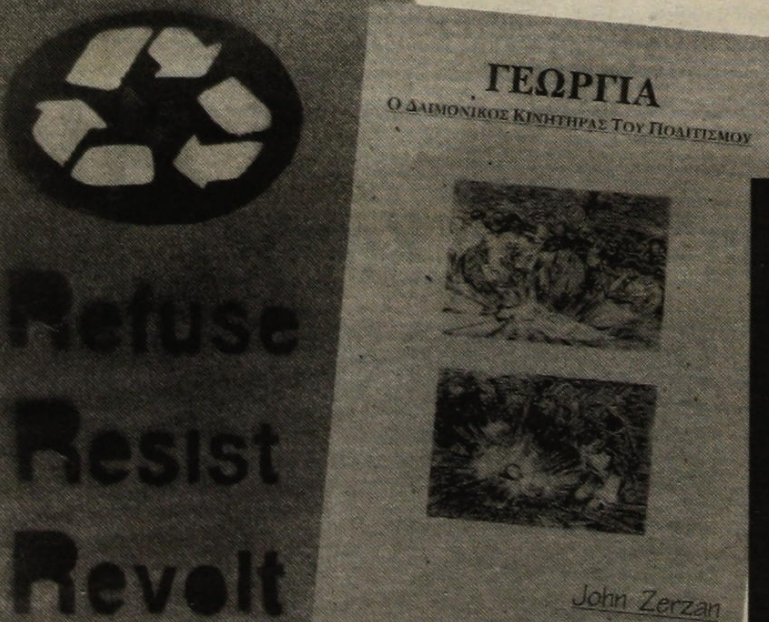
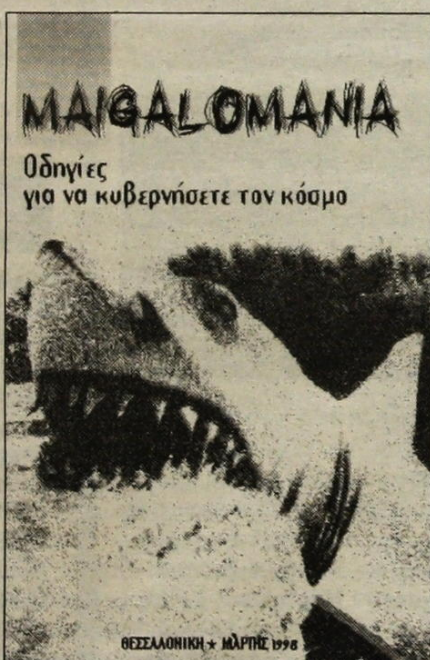
Οι στρατοδίκες δεν δυσκολεύθηκαν να διατάξουν την αναβολή της δίκης, ούτε όμως και να ανακοινώσουν στον Καρανίκα πως εναντίον του έχει ασκηθεί και δεύτερη δίωξη για "λιποταξία", αφού "το αδίκημά του είναι διαρκές"...

Κυκλοφόρησαν...

★ **MAIGALOMANIA**: Από την "Πρωτοβουλία Ενάντια στη Συνθήκη ΜΑΙ", μια έκδοση που "στοχεύει στην ενημέρωση σχετικά με τη συνθήκη ΜΑΙ: τα γενικά χαρακτηριστικά και οι αναμενόμενες συνέπειες

της, το ιστορικό της, ποιοι είναι οι οργανισμοί και τα συμφέροντα που την προωθούν και με ποιους τρόπους, ποιες είναι οι μεταξύ τους αντιθέσεις, σε ποιο σημείο βρίσκονται σήμερα (Μάρτης 1998) οι διαδικασίες για την εφαρμογή της και ποια είναι τα πιθανά σενάρια για τη συνέχεια (...). Η συνθήκη ΜΑΙ δεν είναι απλά άλλη μια συνθήκη μέσα στη διαδικασία της παγκοσμιοποίησης της κυριαρχίας της οικονομίας. Η ΜΑΙ αποτελεί την επιχειρούμενη θεσμοθέτηση της κυριαρχίας των πολυεθνικών, πρόκειται για το "σύνταγμα" της παγκόσμιας εξουσίας του χρήματος."

Για επικοινωνία: Τ.Θ. 50067, ΤΚ 54013, Θεσσαλονίκη. Η πρωτοβουλία συναντιέται κάθε Δευτέρα, στις 8.00μμ, στο αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό κέντρο "Ναυτίλος" (Π. Ιωακείμ 13) τηλ/fax. (031)257364, e-mail: nautilus@otenet.gr web site (υπό κατασκευή): skiathos.physics.auth.gr /~gpatsi/mai.html

★ **"Refuse-Resist-Revolt"**: Από τις εκδόσεις Sucker Punch ("Υπουλο Χτύπημα"), μια μπροσούρα με ένα ενδιαφέρον κείμενο της Maggie O Kane για τον "Πρώτο Πόλεμο του Κόλπου".

"Ενώ ο εμφύλιος στην (πρώην) Γιουγκοσλαβία γέμισε τις θόνες και τις ειδήσεις με διαμελισμένα κορμιά και εκατόμβες άμαχου πληθυσμού, ο πόλεμος του Κόλπου ήταν αποστειρωμένος".

Για επικοινωνία: Υπουλο Χτύπημα, Τ.Θ. 31827, Αθήνα 10045.

★ **"ΓΕΩΡΓΙΑ: Ο Δαιμονικός Κινητήρας του Πολιτισμού"**: Μια ακόμα σημαντική έκδοση από τις εκδόσεις Sucker Punch, με ένα από τα θεμελιώδη κείμενα του αναρχοριμτισμού, γραμμένο από τον John Zerzan.

"Από το πρώτο χωράφι μετατροπής της ζωής σε εμπορεύσιμο προϊόν, μέχρι τις σύγχρονες μεγαλουπόλεις-φυλακές, η απόσταση είναι πολύ μικρή. Εξημερώνοντας τα ζώα και τα φυτά, εξημερώσαμε και τον εαυτό μας, καλλιεργώντας τη γη και υποτάσσοντας τα ζώα, καλλιεργήσαμε και τον εαυτό μας, καλλιεργώντας τη γη και υποτάσσοντας τα ζώα, καλλιεργήσαμε και το εσωτερικό μας τοπίο, έτσι που η ψυ-

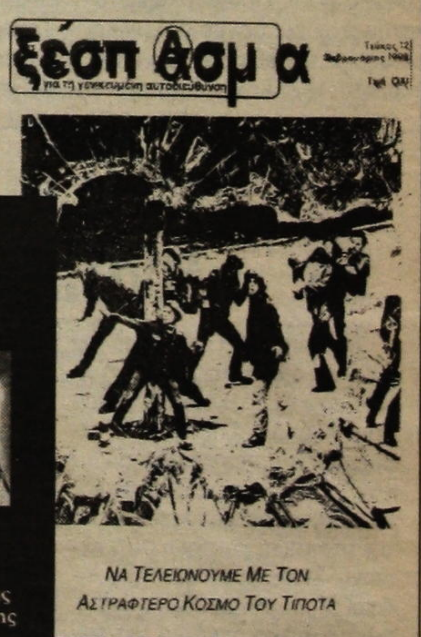
χή μας μοιάζει πλέον με χωράφι: προβλέψιμη, παραγωγική και χωρίς χώρο για ελεύθερη ζωή".

★ **"Ασκήσεις Αναπνοής"**: Από την ομάδα "Ασκήσεις" ένα νέο "έντυπο χωρίς αντίτιμο" με κείμενα για την χρονοδιαχείριση, την ενσωμάτωση, τους ολυμπιακούς, το διαδίκτυο, κόμικς κ.α.

Για επικοινωνία: "Ασκήσεις", Τ.Θ. 1604, 54006 Θεσσαλονίκη, e-mail: disobey@aperito.com web: www.aperito.com/disobey

★ **"Ξέσπασμα-για τη γενικευμένη αυτοδιεύθυνση"**: Το 12ο τεύχος (Φλεβάρη '98), του αναρχικού περιοδικού από την Πάτρα. Διανέμεται δωρεάν και περιέχει μία εκτενή αναφορά με τίτλο "Η Προφητεία, Η Οικολογική Καταστροφή και άλλες ιστορίες τρόμου", κείμενο για το Ν. Μαζιώτη, για την κυριαρχία του αυτοκινήτου, κείμενο της πρωτοβουλίας αλληλεγγύης στον αγώνα των Ζαπατίστας, ποιήματα κ.α.

Για επικοινωνία: Τ.Θ. 3028, Τ.Κ. 26 222, Πάτρα

ΠΑΛΙΑ ΦΥΛΛΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΥΠΑΡΧΟΥΝ: • ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ" (Τηλ: 38.02.040), "ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ" (Τηλ: 36.08.635), ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ. (ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΟΙΧΤΑ ΚΑΘΕ ΠΕΜΠΤΗ 7.00-10.00μμ.). • ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΣΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ ΤΗΣ VILLA BARBARA (Κρίσπου 7, Πλ. Κουλέ Καφέ, Άνω Πόλη) ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΥΤΟΔΙΑΧΕΙΡΙΖΟΜΕΝΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ "ΝΑΥΤΙΛΟΣ" (Πατριάρχου Ιωακείμ 13, τηλ: 257.364) ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΥΠΑΡΧΕΙ Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ 118/343601-22 ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

Συμπλοκές στην Πάντειο

Απ' το πρωί οι άντρες της ασφάλειας είχαν σχεδόν κατακλύσει τον χώρο μέσα και έξω απ' την Πάντειο αναμένοντας τον πρωθυπουργό Κ. Σημίτη (και άλλους υπουργούς) να εγκαινιάσουν την καινούρια βιβλιοθήκη της σχολής. Τα όργανα της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας έλεγχαν σχολαστικά όλους τους χώρους, ενώ διμοιρία των ΜΑΤ, σε μικρή απόσταση απ' την Πάντειο, ήταν έτοιμη να επέμβει σε περίπτωση «ταραχών». Η άφιξη του πρωθυπουργού είχε καθοριστεί για τις 1.00 π.μ..

Όσο περνούσε η ώρα φοιτητές διαφόρων σχολών και οργανώσεων (στη συντριπτική πλειοψηφία των ΕΑΑΚ και ΚΝΕ) μαζεύονταν μπροστά και πέρα από την είσοδο, από την οποία νωρίτερα έμπαιναν οι υπόλοιποι επίσημοι και απ' όπου πιθανότατα θα έμπαινε και ο Σημίτης. Παράλληλα, έξω και μέσα από τη συγκεκριμένη είσοδο, συγκεντρώνονταν μέλη της ΠΑΣΠ, της «εκουγχρονιστικής» πτέρυγας, με προφανή τη διάθεση να μην αφήσουν κανέναν να εμποδίσει τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ να μπει στη σχολή. Ήταν φανερό ότι στις «γραμμές» των πασπίων ήταν και μερικοί άνδρες της προσωπικής φρουράς του Σημίτη και ορισμένοι της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας.

Η πλειοψηφία του φοιτητοκόσμου της Παντείου ήταν μάλλον αδιάφορη για την πρωθυπουργική επίσκεψη. Αρκετοί πίνανε το φραπέ τους σ' ένα κοντινό μπαρ, χωρίς κανένα ενδιαφέρον για το τί γινόταν γύρω τους και στο πανεπιστήμιό τους. Δεν τους ένοιαζε ούτε η τρομοκρατική παρουσία εκατοντάδων αστυνομικών, ούτε που αλώνιζαν και ενταύθα του κτηρίου, ούτε που το πανεπιστημιακό άσυλο στο συγκεκριμένο χώρο είχε για άλλη μια φορά ανακληθεί από τον «περίφημο» πρύτανη Μεταξόπουλο.

Λίγο πριν τις 1.00 αρκετοί αριστεριστές είχαν πάρει θέσεις κοντά στην είσοδο. Η ΚΝΕ είχε αρχίσει τη διαμαρτυρία της ανοίγοντας ένα πανό και ένας τύπος που φώναζε με μια ντουντούκα έριχνε τα συνθήματα, που έπρεπε να φωνάζουν και οι περίπου 20 καθοδηγούμενοι που ήταν από πίσω-του. Αυτή ήταν όλη κι όλη η διαμαρτυρία της ΚΝΕ. Γραφική, διακριτική και χωρίς καμία δυναμική. Ακόμη κι αργότερα, όταν η αντιπαράθεση είχε φτάσει σε συμπλοκή μεταξύ αριστεριστών,

πασπίων και ασφαλιτών, η ΚΝΕ - στον κόσμο της τελείως - τήρησε πιστά τη γραμμή που είχε πέσει από άνωθεν, φώναξε δύο-τρία συνθήματα, διπλόωσε το πανό και αποχώρησε. Όχι όμως χωρίς ανταμοιβή, αφού ο Μεταξόπουλος της απέδωσε τα εύσημα, όπως και στα «λαϊκά παιδιά των ΜΑΤ», όπως χαρακτήριστικά δήλωσε ο ίδιος.

Ο Σημίτης τελικά κατέφθασε από άλλο δρόμο. Οι συγκεντρωμένοι φοιτητές κατευθύνθηκαν μέσα στην Πάντειο, με σκοπό να φθάσουν στην άλλη είσοδο, απ' όπου μπήκε ο πρωθυπουργός. Ένα τείχος που είχε σχηματιστεί από ασφαλίδες μέσα στη σχολή τούς εμποδίζει να προχωρήσουν. Μετά από μία μικροσυμπλοκή, οι φοιτητές πέρασαν και πήραν θέση έξω απ' την κλειδαμπαρωμένη πόρτα του παλιού κτηρίου της σχολής, όπου γινόταν η τελετή των εγκαινίων. Σε σύντομο χρόνο κατέφθασαν και κάποιοι πασπίτες, ενώ μερικοί άλλοι ήταν μέσα στο κτήριο φυλάσσοντας την πόρτα. Μετά από λίγη ώρα, οι διαδηλωτές επέστρεψαν πάλι στο σημείο που ήταν πριν, δηλαδή στην άλλη είσοδο του παλιού κτηρίου. Γύρω στα εβδομήντα άτομα της ΠΑΣΠ, πισμένοι αλυσίδες, περιφρουρούσαν την τελετή. Λίγα μέτρα απέναντι οι αριστεριστές. Οι αντιπαράθεσες δεν άργησαν να συμπλακούν, όταν το κομμάτι των διαμαρτυρόμενων φοιτητών άρχισε να σπρώχνει τα μέλη της ΠΑΣΠ για να περάσει. Κλωτσιές, μπουρνιές, ταμπλό και κράνη στον αέρα συνθέταν την εικόνα. Μετά το ξύλο που έπεσε στην κύρια είσοδο η αντιπαράθεση συνεχίστηκε και στον μικρό διάδρομο που ήταν δίπλα. Η αναμέτρηση έληξε και τα πνεύματα κάπως ηρέμησαν ένα μισάωρο αργότερα.

Οι φοιτητές δεν κατάφεραν να περάσουν λόγω της αριθμητικής υπεροχής των πασπίων και λόγω της μειωμένης αποφασιστικότητας που διακατείχε τους αριστεριστές για μια πραγματικά σκληρή και καθολική σύγκρουση που θα διασπούσε τον κλοιό και θα σταματούσε την τελετή. Λίγοι ήταν αυτοί που θέλανε αληθινά μια γενικευμένη αντιπαράθεση, αφού οι περισσότεροι ενδιαφέρονταν να τους πάρουν οι κάμερες, που είχαν βρεθεί δεκάδες πάνω από τα κεφάλια των φοιτητών. Οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η διαμαρτυρία - που δρομολογήθηκε κυρίως από τα ΕΑΑΚ - ήταν οριοθετημένη μέχρι ενός σημείου, αυτό του σπρωξίματος, της υποχώρησης και πόλι του σπρωξίματος. Μία διαμαρτυρία καθαρά για το θέαμα, μια διαμαρτυρία της κάμερας. Φυσικά, κάτι τέτοιο ήταν λίγο-πολύ αναμενόμενο, αφού όλοι θυμόμαστε τις φοιτητικές πορείες των τελευταίων καιρών και ποιοι έστριβαν στη Μεγάλη Βρετανία ή σταμάταγαν στο «ένα χιλιόμετρο» από τη βουλή.

Καιρός είναι οι ανένταχτοι α-κομματικοί φοιτητές να δρομολογούν μόνοι τους τις διαμαρτυρίες τους, χωρίς να πέφτουν στην παγίδα του κομματικού καπελώματος, ό,τι «χρώμα» κι αν έχει αυτό. Η ιστορία μας έχει διδάξει ότι οι αγώνες που καθοδηγούνται από κομματικές ιεραρχικές δυνάμεις και διάφορους ηγετίσκους και γκρουπούσκουλα αδυνατούν να διεκδικήσουν αποτελεσματικά και να ανατρέψουν το οτιδήποτε, είτε νόμο, είτε νομοσχέδιο, είτε την είσοδο του πρωθυπουργού σε μια σχολή.

Οι μικροσυμπλοκές διάρκεσαν λίγη ώρα και η αντιπαράθεση έληξε με τους περισσότερους φοιτητές, αριστερούς και πασιπτες να ανταλλάσσουν πειράγματα σε φιλικό τόνο (οι περισσότεροι, ούτως ή άλλως, γνωρίζονταν).

Ο πρύτανης της Παντείου, πέραν της γλοιώδους και δουλικής υποδοχής που έκανε στο Σημίτη, έκανε εξίσου γλοιώδεις δηλώσεις μετά τα γεγονότα την Ελευθεροτυπία. Είναι γνωστό ότι ο Μεταξόπουλος αίρει το άσυλο όποτε αυτός θέλει, κάτι που έκανε και την Πέμπτη, βάζοντας τους ασφαλίτες μέσα στη σχολή. Κοινώς, έχει κάνει την Πάντειο ένα ανοικτό μπροντέλο, αφήνοντας τις φραστικές και γραπτές επιθέσεις των φοιτητών της σχολής εναντίον του, αφού θεωρούνται μειοψηφικές και αδύναμες. Ο Μεταξόπουλος έχοντας πάρει φόρα δεν θα διστάσει να κάνει τη σχολή... αστυνομική! Και οι μέρες και τα έργα του θα συνεχίζονται όσο η πλειοψηφία των φοιτητών μένει άβουλη. Χρειάζονται δυναμικές και μαζικές κινητοποιήσεις για να διατηρηθεί το άσυλο - όπως το να καταληφθεί η Πάντειος - να μάλει μισαλό ο Μεταξόπουλος και ο κάθε Μεταξόπουλος.

Ας τονιστεί, ότι σε δηλώσεις που έκανε ανέφερε ότι καταληφθείς του '95 (14 Απριλίου) τον συνεχάρη, δημόσια γιατί τότε «τους έσωσε από την αστυνομική βαρβαρότητα». Πρόκειται για χονδροειδές ψέμα, αφού ο καταληφθείς του '95 που του μίλησε ήταν ο γράφων και φυσικά δεν τον συνεχάρη, αλλά τον προηλάκισε δημόσια, για τις μεθοδεύσεις του εναντίον στην πανεπιστημιακή ασυλία. Εντέλει, η τελετή πραγματοποιήθηκε, αλλά με κάποια προβλήματα τεχνικά και... συγκοινωνιακά (βλέπε Σημίτη κάποια στιγμή να τρέχει και ο εξωτερικός μπουφές να γίνεται βορά στο στομάχι των αριστεριστών).

Τα γεγονότα της Παντείου μάς έδειξαν την αξία της αυτοοργάνωσης των αγώνων και την ανάγκη απεμπλοκής των φοιτητών απ' τα διέξοδα και αναποτελεσματικά κομματίδια και δημιουργίας μιας ανεξάρτητης και αυτόνομης δύναμης στα πανεπιστήμια, που απαλλαγμένη από ιεραρχικές δομές, θα αγωνιστεί με ανατρεπτικό και αντιεξου-

σιαστικό προσανατολισμό. Ήδη έχουν δρομολογηθεί διαδικασίες για τη δημιουργία ενός ανοιχτού σχήματος, αποτελούμενου από φοιτητές (αντιεξουσιαστές και αυτόνομους) που θα έχει σταθερή δράση μέσα στις σχολές. Η πρώτη εκδήλωση του σχήματος θα πραγματοποιηθεί την ημέρα των φοιτητικών εκλογών και μετά από πολύ καιρό οι αντιεξουσιαστές θα «πατήσουν πόδι» στα εκλογικά δρώμενα (πολιτικά και ανατρεπτικά). Γίνονται συχνά κουβέντες και όποιος ενδιαφέρεται να συμμετάσχει, ας απευθυνθεί είτε στο στέκι της Παντείου (που

Ξαναλειτούργει) είτε στο στέκι της ΑΣΟΕΕ είτε σε συντρόφους της Νομικής (όπου και εκεί θα ανοίξει στέκι).

Υ.Γ. Το κείμενο αυτό γράφτηκε από έναν εκ των... πέντε περίπου αναρχικών συντρόφων που ήταν στην Πάντειο. Πρέπει να πω ότι μπροστά στο πλήθος των αριστερών-αριστεριστών-μπάτσων κ.α. νοιώσαμε μια απέραντη μοναξιά. Ας ελπίσουμε ότι θα 'ρθουν καλύτερες μέρες με πραγματικά δυνατές αναρχικές παρεμβάσεις.

Γ. Καλ. Αθήνα

14 Απρίλη 1995: δύο χρόνια πίσω

Την Τετάρτη 11 Μάρτη, ο Κώστας Γαρδούνης δικάστηκε για τη συμμετοχή του στην κατάληψη της Παντείου, που ακολούθησε τη βίαιη διάλυση της αντιφασιστικής πορείας της 14ης Απριλίου του 1995 από τα ΜΑΤ.

Ήταν 7 Απριλίου του 1995 όταν ο φασίστας Μανώλογλου μαχαίρωσε έξω από την κατάληψη της οδού Αλκαμένους το Γιάννη Σταθόπουλο 4 φορές στο στομάχι και τον Σωτήρη Παθό στο πόδι και μεταφέρθηκαν - ο πρώτος σε κρίσιμη κατάσταση - στο νοσοκομείο. Ήταν τότε που οι σύντροφοι και φίλοι των δύο νέων αντιμετώπισαν έξω από το νοσοκομείο τρεις διμοιρίες των ΜΑΤ, που επιχείρησαν να εμποδίσουν την είσοδό τους και φακέλωσαν όσους έδωσαν αίμα. Σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη υπήρξαν άμεσες κινήσεις απάντησης: πορείες, συγκεντρώσεις και συνελεύσεις.

Και στις 14 Απριλίου, στις έξι το απόγευμα, ξεκίνησε μία πορεία 700 ατόμων. Η πορεία, αφού πέρασε από δρόμους της Κυψέλης, μέσω της οδού Κωδριγκτώνος κατέληξε στην Πατησίων, όπου αποφασίστηκε να πορευτεί προς το κέντρο. Μπροστά από το κατεληγμένο από αριστεριστές και συντρόφους και περικυκλωμένο από τα ΜΑΤ κτήριο της ΑΣΟΕΕ ξεκίνησε η σύγκρουση. Πέτρες, μολότοφ, δακρυγόνα και ξυλοδαρμοί διαδηλωτών, ήταν το σκηνικό που διαδραματίστηκε στην οδό Πατησίων. Λίγο αργότερα ομάδες αναρχικών κατέλαβαν την Πάντειο και άρχισαν να συγκρούονται με τους μπάτσους στη λεωφόρο Συγγρού.

Από τον ημερήσιο τύπο προβλήθηκε ιδιαίτερα τις επόμενες μέρες ο βάρβαρος ξυλοδαρμός της Μελίπας Κορωνάου από τον αστυνομικό με πολιτικά Βασίλη Αθανασόπουλο («Χάρος»), από τα ιδρυτικά μέλη των γραφείων της Χρυσής Αυγής στην Καλαμάτα.

Είκοσι προσαγωγές έγιναν στην Αθήνα, τρεις κρατήθηκαν και, αφού πέρασαν από ανάκριση, αφέθηκαν ελεύθεροι. Μεταξύ τους, ο Κώστας Γαρδούνης: αφέθηκε ελεύθερος με εγγύηση 500.000 δραχμών.

Η δίκη του Κώστα Γαρδούνη είχε αναβληθεί τρεις φορές. Προχτές, οι αλληπαλλήλες αντιφάσεις στις οποίες έπεφτε ο μοναδικός μάρτυρας κατηγορίας (ο ΕΚΑΜίτης που τον «συνέλαβε») μη δεχόμενος ότι έξω από την Πάντειο συνεργούσε με τους ακροδεξιούς, το γεγονός ότι ο Γαρδούνης συνεληφθή και κακοποιήθηκε από χρυσαυγίτες έφεραν σ' όλους όσους ήταν παρόντες τη θύμηση εκείνων των ημερών.

Ο Γαρδούνης υπερασπίστηκε τις πράξεις του και αυτό ήταν αρκετό για να καταδικαστεί σε 13 μήνες φυλάκιση με τρία χρόνια αναστολή. Εντωμεταξύ, οι «Χάροι» και οι Μανώλογλου κυκλοφορούν ανάμεσά μας.

★ Την Παρασκευή 13 Μαρτίου στη 1 το μεσημέρι, στα Γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθήνας δόθηκε συνέντευξη τύπου από τους συνηγόρους και τους συμπαραστάτες των τριών νέων (Ελένης Μανώλη, Μιχάλη Αναγνώστου και Γιώργου Μιχαηλίδη) που βρίσκονται άδικα και αυθαίρετα προφυλακισμένοι στον Κορυδαλλό από τις 6 του περασμένου Δεκεμβρίου.

Σημειώνουμε ότι οι τρεις αυτοί νέοι συνεληφθήσαν στην τύχη, ανάμεσα σε εκατοντάδες νέους που αποχωρούσαν από συναυλία αλληλεγγύης, ύστερα από επεισόδια που έγιναν έξω από τη Φοιτητική Εστία της Πατησίων.

Στη συνέντευξη τύπου παρουσιάστηκαν όλα τα στοιχεία της υπόθεσης που αποκαλύπτουν ότι σε βάρος τριών νέων ανθρώπων έχει στηθεί μια ολόκληρη σκευωρία.

Σύντομα το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών θα εξετάσει την αίτηση αποφυλάκισης που έχουν υποβάλλει οι συνηγόροι των τριών προφυλακισμένων.

Στο επόμενο φύλλο θα αναφέρουμε λεπτομέρειες σχετικά με τη συνέντευξη.

Αλληλογραφία

Σύντροφοι, γεια σας.

Αφορμή για να σας γράψω στάθηκε η ολοένα και μεγαλύτερη κρίση του αναρχικού χώρου στην Ελλάδα. Για κίνημα δε νομίζω ότι μπορώ να μιλάω. Όταν ο αναρχικός χώρος μπορούσε να γίνει κίνημα (τέλη δεκαετίας '70 και αρχές '80) το κράτος έβαλε τα δυνατά του και τελικά κατάφερε να τον διασπάσει με πολλούς τρόπους, όπως τα ναρκωτικά, η κρατική καταστολή κ.λπ. Το θέμα όμως είναι τι κάνουμε τώρα. Έχουμε καταντήσει, ως αναρχικοί, να αποτελούμε περιθώριο, ενώ θα έπρεπε να ήμασταν ένα κεντρικό κομμάτι της κοινωνίας μας. Επιπλέον πάρα πολλά άτομα που αποκαλούν τους εαυτούς τους αναρχικούς και δεν έχουν καμία μα καμία σχέση με το κίνημα, διαστρεβλώνουν την αναρχία στα μάτια του κόσμου.

Αναρχία δεν σημαίνει κάνω ό,τι μου γουστάρει. Ο αναρχικός χώρος λοιπόν καταλύεται από άτομα όπως: χούλιγκανς, μασοιζήδες, χαϊσοχαρούμενα,

εκκεντρικούς διανοούμενους και πάσης φύσεως φρικιά. Γενικά από άτομα που πιστεύουν ότι μια σπασμένη βιτρίνα είναι η μεγαλύτερη ένδειξη επαναστατικότητας και η σύγκρουση με το κράτος σε όλο της το μεγαλείο. Όλα αυτά τα άτομα αρέσκονται στο να είναι περιθώριο μιας και δεν μπήκαν στο λούκι της μισθωτής σκλαβιάς και άλλα παρόμοια. Ναι, φυσικά και η εργασία είναι μισθωτή σκλαβιά, όμως, ως αναρχικοί, πρέπει να πολεμήσουμε όχι μόνο την μισθωτή σκλαβιά, αλλά και όλες τις αθλιότητες του καπιταλισμού, όχι όμως ως περιθώριο που αναπαράγεται ταυτόχρονα με τον καπιταλισμό. Αν υποθέσουμε βέβαια αυτά τα άτομα πολεμάνε το σύστημα. Κατά τη γνώμη μου τα άτομα αυτά είναι προϊόντα του καπιταλισμού και μαζί του θα εξαφανιστούν.

Υποτίθεται ότι ως αναρχικοί επιδιώκουμε να προσεγγίσουμε κόσμο και όλοι μαζί να παλέψουμε για μια κοινωνία χωρίς τάξεις και αφεντικά. Αναρωτιέμαι αν αυτή η μάζα των 50 ατόμων που βρίσκεται σε κάθε πορεία, αποτελούμενη από πρεζόνια, ηλίθια κο-

ριτσάκια, χούλιγκανς και κάποιους που τους αρέσει να βρωμάνε, γνωρίζουν τι θα πει αναρχία. Το μόνο που ξέρουν είναι να πετάνε μπουκάλια και να σπάνε βιτρίνες. Επιζητούν μάλιστα και τη σύγκρουση με την αστυνομία. Και βέβαια είναι όλοι φανατικά εναντίον της οργάνωσης του αναρχικού χώρου. Εννοείται πως μιλάμε για οργάνωση πάνω στη βάση της συλλογικότητας και της συντροφικότητας και όχι της ιεραρχίας.

Τι θα περίμενε όμως κανείς από άτομα που τα έβρισκαν όλα έτοιμα στη ζωή τους και που ποτέ δε δούλεψαν για να ζήσουν. Όχι βέβαια ότι η δουλειά είναι ωραία. Αλλά πως μπορείς να κερδίσεις την εμπιστοσύνη των εργαζομένων που μην έχοντας που αλλού να απευθυνθούν, απευθύνονται στα ηλίθια και ξεπολημένα μέλη της απίδας συνδικάτα τους. Οι εργάτες είναι αυτοί που περισσότερο από τον καθένα νιώθουν τι θα πει αφεντικό και καταπίεση, όμως δεν έχουν την κατάλληλη παιδεία για να ξυπνήσουν από μόνοι τους και εδώ είναι ο ρόλος μας, ως αναρχικών

Επειδή ως αναρχικοί δεν θα πρέπει να μένουμε μόνο στην κριτική αλλά και στην πρόταση, νομίζω ότι κάθε αναρχικός που σέβεται τον εαυτό του πρέπει να διαφοροποιηθεί από την παραπάνω κατηγόρια ανθρώπων που θεωρούν ήρωες τα πρεζόνια και τους μαχαίροβγάλτες. Νομίζω ότι κρίνεται απαραίτητη η οργάνωση (ενιαία) όλων των αναρχικών. Και επειδή ως αναρχικοί ξέρουμε την πολυτιμότητα της αλληλεγγύης και της κοινωνικότητας πιστεύω ότι αν όλοι μαζί οργανωθούμε παρεμβαίνοντας σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής χωρίς εξουσιαστικές λογικές, χωρίς να αναπαράγουμε το σύστημα, τότε θα είναι πιο εύκολο να προσπαθήσουμε την κοινωνική ανατροπή, την κοινωνική απελευθέρωση, και σε τελευταία ανάλυση την αναρχία.

Χ.Φ. Ηλιούπολη

Υ.Γ. Από την κριτική δεν βγάζω την εαυτό μου. Όλοι έχουμε τις ευθύνες μας για την κατάσταση που επικρατεί.

Αλφα

ΕΤΟΣ 3ο ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 125

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΕΚΔΟΣΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΓΑΤΣΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΟΛΩΜΟΥ 17-19

Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη 7.00-10.00μ.μ.

ΤΗΛ - FAX: (01) 38.43.950

E-mail: alfanarc@compulink.gr

ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809

Τ.Κ. 100 35

ΑΘΗΝΑ

Χρονικό ενός προαναγγεληθέντος θανάτου

Συνέχεια από την 1η σελίδα

διαλόγου. Οι ΗΠΑ ανακοινώνουν ενίσχυση της στρατιωτικής τους παρουσίας στη FYROM.

"Το άλυτο ως σήμερα πρόβλημα το Κοσσυφοπέδιου είναι μια θλιβερή κληρονομιά από το παρελθόν των Βαλκανίων..." Φάτος Νάνο, πρωθυπουργός της Αλβανίας

"Τα πάντα αποτελούν σχέδιο των αμερικανών για να διαμελίσουν τα Βαλκάνια" Σύνοψη της ανακοίνωσης της Ε.Ε της Κ.Ε. του ΚΚΕ

ΣΤΡΕΦΟΝΤΑΣ το βλέμμα στο παρελθόν, μπορείς ν' αναλύσεις τα πάντα. Κυρίως όμως μπορείς να ξεπεράσεις κάθε πρόβλημα, τοποθετώντας το στη βάση ενός ιστορικού αναχρονισμού. Και όσο πιο πολύ στο παρελθόν απομακρύνεται η προσέγγισή σου, τόσο περισσότερο το ψέμα μπορεί να παρουσιαστεί σαν αλήθεια. Ένα παρελθόν, όχι ιστορικό εργαλείο, αλλά πλυντήριο αναλύσεων κάθε ιδεολογικής σύγχυσης. Γιατί αν κάποιος είχαν προβλέψει τη σημερινή κατάσταση ήδη από τη δεκαετία του '80 (βλ. σχετικά και στην 7η σελίδα), οι υπόλοιποι ξεκινούν από τις αρχές του αιώνα, ψάχνοντας στο τέλος του τον μπαμπούλα που τους εκφράζει. Τους αμερικανούς, τους σέρβους, τους αλβανούς, τους τούρκους (οι τελευταίοι είναι σαν την coca-cola, πάνε με όλα).

Για την επαναστατική αντίληψη, τα πράγματα είναι ακόμη πιο απλά. Ο αδύναμος κάθε σύγκρουσης φέρει a priori ένα ηθικό φορτίο δικαίωσης, έτσι ώστε, αν εξυπηρετεί τον αυθεντικό λόγο -του κόμματος, της γκρούπας, της οργάνωσης- να χρησιμοποιείται σαν παντιέρα αλληλεγγύης (προς το υπέρτατο Καλό) και καταγγελίας (προς το υπέρτατο Κακό). Στο πρόσφατο παρελθόν το Ιράκ και η Βοσνία-Ερζεγοβίνη παίξαν αυτό τον ρόλο. Ευτυχώς τώρα βρέθηκαν και οι αλβανοί στο Κοσσυφοπέδιο.

Με την αναζωπύρωση των εθνικισμών στα Βαλκάνια, αυτοί οι ρόλοι προσφέρονται σε αφθονία. Είναι όμως εύθραστοι και επικίνδυνοι. Καθώς οι κοινωνίες διαλύονται και η εξουσιαστική αλαζονεία γίνεται απύθμενη στη ρημαγμένη βαλκανική ενδοχώρα, ο ρόλος του καλού και του κακού -ή πιο ρεαλιστικά, του δυνατού και του αδύναμου- μπορεί εύκολα ν' αλλάξει στρατόπεδο καθώς είναι πλασμένος εξολοκλήρου πάνω σε γεωπολιτικά συμφέροντα άλλων. Απλά μια σειρά συγκυριών, θέλει το ολοκληρωτικό σέρβικο κράτος να στέκεται ακόμα στα πόδια του, έχοντας εξαντλήσει όλα τα καύσιμά του για ένα οποιοδήποτε μέλλον. Τη στιγμή της κατάρρευσής του, τα γραμμάτια του σερβικού φασισμού θα ξεπληρωθούν με γενοκτονίες από τους παλιούς ηττημένους.

Αργά ή γρήγορα και οι σέρβιοι θα καταλάβουν ότι το νόμισμα της κυριαρχίας είναι πάντα κάλπικο. Το ίδιο όπως και ότι ο εθνικισμός -κάθε εθνικισμός, ελληνικός ή τούρκικος, σερβικός ή αλβανικός- είναι ένα νόμισμα που η μια πλευρά έχει την τραγωδία (των ανθρώπων) και η άλλη τον θρίαμβο (της εξουσίας). Η αλβανική πλειοψηφία στο Κόσοβο είναι ένα τυπικό παράδειγμα μιας κοινωνίας που καταπιέστηκε, γνωρίζοντας τη στέρηση της εκπαίδευσης, της θρησκευτικής ελευθερίας και των πολιτικών δικαιωμάτων, για να αντιδράσει με το όραμα μιας εθνικής απελευθέρωσης (και οι δύο τελευταίες λέξεις, η κάθε μία ξεχωριστά, μπαίνουν σε εισαγωγικά).

Δεν υπάρχει λύτρωση -τουλάχιστον φαινομενικά, τουλάχιστον προς το παρόν. Υπάρχουν μόνο σκόρπιες και μικρές αντιστάσεις, όπως οι γυναίκες με τα μαύρα. Και μια πολύ μικρή ελπίδα ότι το πρόταγμα της κοινωνικής αυτονομίας θα μπορέσει να βρει τον δρόμο του στις βαλκανικές κοινωνίες. Αλλιώς θα καταγραφεί σαν μια μικρή πτυχή του παρελθόντος στη λογοτεχνία του μέλλοντος.

M.K.

Οι "Γυναίκες στα Μαύρα" για το Κόσοβο

Συνέχεια από την 1η σελίδα

Στις 2 Μάρτη, στη συνεδρίαση της βουλής στο Βελιγράδι, κρατήθηκε ενός λεπτού σιγή μόνον για τους αστυνομικούς που σκοτώθηκαν στο Κόσοβο. Στη συνέχεια, επιδόθηκαν σε συναγωνισμό μίσους και μανίας ενάντια στον αλβανικό πληθυσμό στο Κόσοβο. Απαίτησαν την εφαρμογή ακόμα πιο βίαιων μέτρων αφού "ήταν η πρώτη φορά μετά από πολύ καιρό που η αστυνομία ανταποκρίθηκε όπως έπρεπε και αυτό δεν πρέπει να σταματήσει προτού η αποστολή ολοκληρωθεί" (SRS). Άλλοι επέμεναν, προτρέποντας και σε πόλεμο, στη μυθική σημασία του Κόσοβου για τον σέρβικο πληθυσμό, λέγοντας πως "ολόκληρη η Σερβία θα εγερθεί" (SPO). Άλλοι πάλι απέκρουσαν με ένταση την άποψη πως η παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο Κόσοβο αποτελεί διεθνές ζήτημα "Το Κόσοβο είναι αποκλειστικά εσωτερικό ζήτημα της Σερβίας και της Γιουγκοσλαβίας" (JUL). Στη συνέχεια, ψήφισαν τον προϋπολογισμό, ως μια πράξη υπέρτατου πατριωτισμού. "Ο πόλεμος στο Κόσοβο είναι προ των πυλών και αν δεν ψηφιστεί στο σύνολό του ο προϋπολογισμός, αυτό θα είναι καταστροφικό για την χώρα και το λαό" (SPO). Φυσικά, το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού προ-

ορίζεται για το στρατό και την αστυνομία, για να διατηρηθούν οι κατασταλτικοί μηχανισμοί. Οι βουλευτές επιδοκίμασαν τα μέλη του υπουργείου εσωτερικών για "το κουράγιο που επέδειξαν" (SPS κ.α.). Το υπουργείο στη συνέχεια έβγαλε μια ανακοίνωση σύμφωνα με την οποία "δεν θα γίνουν ανεκτές εκδηλώσεις υποστήριξης στους τρομοκράτες". Όπως πάντοτε, η αστυνομία είναι που θα καθορίζει αυθαίρετα τον "χαρακτήρα" των εκδηλώσεων, με την υποστήριξη της κοινής γνώμης και των κομμάτων της αντιπολίτευσης. Η κατάσταση γίνεται όλο και πιο περίπλοκη γι' αυτούς που σκέφτεται με τρόπο διαφορετικό τόσο από αυτόν της κυβέρνησης όσο και από των κομμάτων της "αντιπολίτευσης". Όπως είπε ο αγωνιστής για την ειρήνη Ivan Zuriz, που πέθανε πρόσφατα, τα τελευταία χρόνια "ήταν πιο εύκολο να επιβιώσεις πολιτικά στη Σερβία επικρίνοντας τη βαναυσότητα του Βελιγραδίου στη Βοσνία ή την Κροατία, παρά προσπαθώντας να εκφράσεις μια άποψη για την κατάσταση στο Κόσοβο".

Την Παρασκευή 27 Φλεβάρη, η Ανεξάρτητη Φοιτητική Ένωση του Πανεπιστημίου της Πρίστινα ανακοίνωσε την πραγματοποίηση κινητοποιήσεων στις 13 Μάρτη. Στα μέσα Φλεβάρη, όταν μαζί τον Bojan και την

Concha, μια ακτιβίστρια από την Ισπανία, πήγαμε στο Κόσοβο, οι Albin, Mihana, Muhamed, Milot και άλλοι από την Ανεξάρτητη Ένωση κατείγγειλαν την αυξανόμενη καταστολή και τον συνεχιζόμενο πόλεμο χαμηλής έντασης ενάντια στον αλβανικό πληθυσμό στο Κόσοβο. Ανακοίνωσαν τη διεύρυνση των αιτημάτων τους. Μαζί με το αίτημα για επιστροφή στις επίσημες εγκαταστάσεις του πανεπιστημίου, είπαν πως θα αγωνιστούν για "την ειρήνη και την εναντίωση στον πόλεμο και τη βία στο Κόσοβο". Έχοντας επίγνωση των ευθυνών τους, της υποστήριξης που συναντούν στο Κόσοβο και σε όλο τον κόσμο και της ελπίδας που γεννιέται από τη δράση τους, επέμεναν στην προσήλωσή τους στη μη-βία και στις αρχές του Γκάντι, τη φωτογραφία του οποίου είχαν σε κεντρικό σημείο. Είναι πεπεισμένοι πως "κανένας στρατός και καμία αστυνομία δεν μπορεί να κάμψει τη θέληση ενός λαού που είναι αποφασισμένος να αγωνιστεί μη-βία ως το τέλος". Κάθε φορά που εκφράζουμε την αλληλεγγύη μας στο μη-βίαιο κίνημα του αλβανικού πληθυσμού στο Κόσοβο, υψώνουμε αυτή τη σημαία στους δρόμους του Βελιγραδίου.

Stasa Zajovic, Βελιγράδι,
3 Μάρτη 1998

είναι η μαγική λέ-

Online Ξη της δεκαετίας

του '90. Σχεδόν καμία τεχνολογία δεν έχει αλλάξει τόσο ριζικά τη ζωή μας -χωρίς εμείς να το αντιλαμβανόμαστε καλά καλά- όπως τα καινούρια μέσα επικοινωνίας υψηλής τεχνολογίας.

Όταν μπαίνετε σε ένα πολυκατάστημα ή σε ένα σούπερ-μάρκετ, πάνω σας είναι στραμμένες βιντεοκάμερες, σε τελική ανάλυση είτε εσείς είτε κάποιος άλλος θα χρησιμοποιήσει κάποιον να τα χρειαστεί, αλλά γιατί η πώλησή τους πρέπει να αποφέρει κέρδος. Οι κάμερες επιτηρούν φυσικά και το προσωπικό. Αλλά σ' αυτό έχετε ήδη συνηθίσει.

Τα τέλη κυκλοφορίας στους αυτοκινητοδρόμους υπάρχουν από τις αρχές αυτού του χρόνου (1997). Ως πρώτη επελέγη η ακίνδυνη σε σχέση με την προστασία δεδομένων λύση του αυτοκόλλητου στο παρμπρίζ.

Όμως οι φωνές για μια ηλεκτρονική λύση συνεχώς πληθαίνουν. Κάτι τέτοιο σημαίνει: Στις ώρες κυκλοφοριακής αιχμής, κατά τη λειτουργία περισσότερων λωρίδων και κατά την προσπέραση πρέπει να μπορεί να εντοπίζεται κάθε όχημα ξεχωριστά και να φορολογείται αναλόγως με το μέγεθός του. Το όχημα πρέπει να είναι αναγκαστικά αναγνωρίσιμο στην ελεγχόμενη περιοχή του αυτοκινητοδρόμου, τα στοιχεία του αυτοκινήτου που εντοπίζονται, καθώς το όχημα περνά από μπροστά, πρέπει να μπορούν να οδηγήσουν στον υπολογισμό των τελών, τα τέλη πρέπει να μπορούν να καταβληθούν άμεσα σε μία απ' ευθείας σύνδεση μεταξύ της συσκευής εντοπισμού που θα είναι σταθερά σε ένα σημείο και του οχήματος, ενώ και ένας επιπλέον έλεγχος θα πρέπει να μπορεί να παράσχει ασφάλεια αποδεικτικών μέσων σε μία ενδεχόμενη αντιδικία. Κανείς δε θα μπορούσε να βρει πιο ιδανικές προϋποθέσεις, αν είχε πρόθεση να σχεδιάσει ένα προφίλ κίνησης των χρηστών του αυτοκινητοδρόμου. Η κατάλληλη τροφή για τα κοράκια συλλογής δεδομένων.

Τοπικά, εθνικά και διεθνή δίκτυα ανταλλάζουν στοιχεία εντός δευτερολέπτων και έτσι κάνουν τη ζωή ευκολότερη, αλλά και πιο επικίνδυνη. Αυτό ισχύει για διεθνή συστήματα ελέγχου και αναζήτησης, όπως το "σύστημα πληροφοριών Σένγκεν" (SIS) και η Ευγορό, αλλά και για τα ημεδαπά δίκτυα υπηρεσιών, διοίκησης και αστυνομίας, των οποίων οι ιδιότητες περιγράφονται ανεπαρκέστατα με το συνήθη πλέον όρο "σύστημα πληροφοριών". Οι νέες τεχνικές επικοινωνίας ενώνουν τους ανθρώπους πέρα από σύνορα και ηπειρούς σε κλάσματα δευτερολέπτου, μας χτυπάει συνεχώς στ' αυτιά η βιομηχανία που ενδιαφέρεται για τη διάδοσή τους, και να και μια φορά που δεν έχει τελειωσάδικο. Αυτό όμως που σκόπιμα αποσιωπάται είναι ότι -τουλάχιστον στον ίδιο βαθμό- διαχωρίζει και ότι ανοίγει νέες δυνατότητες ελέγχου, οι οποίες μέχρι σήμερα ήταν αδιανόητες. Ο έλεγχος δεν ασκείται μόνο από ι-

διωτική, αλλά και από κρατική πλευρά, ενίοτε δε ελέγχουν και οι δυο μαζί. Θεμελιώδεις ελευθερίες απειλούνται έτσι να ξεχαστούν.

Σε αυτές τις σκοτεινές πλευρές της πολυδιαφημισμένης κοινωνίας της πληροφόρησης στρέφει την προσοχή μας ο ελβετός εκδότης και νομικός Beat Leuthard στο βιβλίο του "Leben online" (η ζωή σε απ' ευθείας σύνδεση). Ο Leuthard δεν υποστηρίζει επ' ουδενί μία κατ' αρχήν επιθετικότητα προς την τεχνολογία, αλλά επιχειρηματολογεί υπέρ μιας κριτικής και συνειδητής σχέσης με τις νέες δυνατότητες.

Η τηλεπικοινωνία και οι κάρτες με τσιπ θα καθορίζουν τη ζωή μας. Η κάρτα με τσιπ δουλεύει σήμερα ήδη "έξυπνα", το μικροτσίπ της -η ορθογώνια χρυσή πλακετίτσα πάνω στην κάρτα- συμπεριφέρεται σήμερα σαν ένα μικρό κομπιούτερ. Και τα μικροτσίπ πρόκειται να συνοδεύουν μελλοντικά όλη μας τη ζωή: τηλεργασία, τηλεδιδασκαλία και τηλετραπεζικές συναλλαγές είναι τα μεγάλα συνθήματα, τα οποία διασπείρει στο λαό μια βιομηχανία που έχει ανάλογα συμφέροντα. Φροντίζουν έτσι ώστε η εφαρμογή τους να αφήνει πίσω της παντού ηλεκτρονικά ίχνη. Όποιος για παράδειγμα σερφάρει στο Ίντερνετ -αυτό ισχύει φυσικά και για άλλα παρόμοια δίκτυα δεδομένων- δεν παίρνει μόνο πληροφορίες, αλλά αφήνει και ο ίδιος μερικές, τις περισσότερες φορές χωρίς καν να το συνειδητοποιεί. Κατ' αυτόν τον τρόπο μπορούν αυτοί που δημιουργούν τις σελίδες να διαπιστώνουν π.χ. ποιος ή ποια έμεινε πόση ώρα σε ποια σελίδα και αν την αντέγραψε. Επιχειρήσεις έχουν αρχίσει να δημιουργούν συλλογές δεδομένων για τα πρόσωπα που κάνουν κλικ στις σελίδες τους στο Ίντερνετ. Λέγεται ότι έχουν ήδη αποθηκευθεί 30 έως 40 εκατομμύρια ατομικά δεδομένα παγκοσμίως χωρίς να το γνωρίζουν οι χρήστες του Ίντερνετ.

Αναρίθμητες παροχές υπηρεσιών βάζουν το χρήστη του Ίντερνετ να συμπληρώνει σε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο τα προσωπικά του στοιχεία -όνομα, ηλικία, φύλο, επάγγελμα. Από τη στιγμή αυτή θα καταγράφεται λεπτό προς λεπτό, πράγμα που κατά βάση αγνοεί ο πελάτης ή η πελάτισσα, κάθε περαιτέρω βήμα του/της στο Ίντερνετ. Μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα προκύπτουν έτσι προφίλ προσωπικότητας, τα οποία δύσκολα θα μπορούσαν να είναι περιεκτικότερα.

Όμως δε σχεδιάζονται ούτε τυγχάνουν επεξεργασίας προφίλ προσωπικότητας μόνο των χρηστών του Ίντερνετ.

Επιτήρηση στο χώρο εργασίας

Στον κόσμο της εργασίας εφαρμόζονται σχεδόν όλα που έχει να προσφέρει ο κλάδος υψηλής τεχνολογίας σε ό,τι αφορά δυνατότητες ελέγχου. Από τις πασιγνώστες βιντεοκάμερες στις τράπεζες και στα πολυκαταστήματα, στην κάθε είδους επιτήρηση-online και στις κάρτες με τσιπ.

ΑΝΑΛΥΣΗ

ΕΙΣΤΕ ΔΙΑΡΚΩΣ ΥΠΟΠΤΟΣ...

Κάποιος σας παρακολουθεί, όχι συνέχεια, αλλά όλο και συχνότερα. Αυτό δεν είναι ούτε ένα κακόγουστο αστείο, ούτε λόγος

να παρανοήσετε. Είναι απαραίτητο όμως να το συνειδητοποιήσουμε και να προβάλλουμε αντίσταση.

Αυστριακοί συνδικαλιστές αναφέρουν ότι οι υπάλληλοι πρέπει να χτυπάνε μία έξυπνη κάρτα, ένα είδος κάρτας δεδομένων, ώστε να καταγράφονται όχι μόνο οι μετακινήσεις εντός του κτιρίου από τον ένα χώρο εργασίας στον άλλο, αλλά και η μετάβαση στους χώρους που πλένουν τα χέρια τους και στο WC. Ο εργοδότης αξιολογεί έπειτα των αριθμών των προσωπικών κινήσεων του καθενός στους διαδρόμους του γραφείου.

Οι τελευταίες τάσεις για την επιτήρηση των θέσεων εργασίας αφορούν εσχάτως όχι μόνο την παραγωγή, αλλά και την ανάπτυξη, καθώς και τους/τις επιστήμονες. Αυτοί/ες φέρουν σήμερα τόσο μεγάλη ευθύνη, γνωρίζουν τόσο πολλά επιχειρηματικά μυστικά που θεωρείται ότι πρέπει να επιτηρούνται μέχρι και στην προσωπική τους ζωή.

τερικών στη Βόννη. Από εκεί διοχετεύθηκαν σχέδια σε άλλα δυτικά κράτη, ενώ παράλληλα η "γενική βοήθεια σε εφόδια" για αστυνομίες παρέχονταν ειδικά σε κράτη της Μέσης Ανατολής και της Ανατολικής Ευρώπης. Ενώ για παράδειγμα η Βρετανία μπορούσε να αγοράζει μόνη της από τη Siemens-Nixdorf το δικό της PNC (Police National Computer-Εθνικός Αστυνομικός Υπολογιστής), η Ουγγαρία μπορούσε να υπολογίζει για παρόμοια συστήματα στην οικονομική βοήθεια της Γερμανίας... Η Ελβετία και η Αυστρία, τα γειτονικά κράτη της Γερμανίας, προσανατολίστηκαν ειδικά στον αστυνομικό τομέα πολύ δυνατά στο "μεγάλο τους αδερφό" και προετοιμάστηκαν από νωρίς, χωρίς καμία πίεση από τη Βόννη, για να κρατηθούν εντός των

τεχνολογικών αλμάτων. Ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του '80, η Ελβετία και η Αυστρία οργάνωσαν τα συστήματα καταζητήσεών τους, αν και οι δύο δεν ήταν τότε μέλη της ΕΟΚ, ειδικά στην κατεύθυνση του προωθούμενου από τη Γερμανία συστήματος πληροφοριών Σένγκεν και άλλων νέων συστημάτων. Αυτό επέτρεψε σε κύκλους Αυστριακών που βρίσκονται κοντά στην κυβέρνηση να σπεύσουν να τονίσουν, πριν ακόμα από το αποφασιστικό δημοψήφισμα σχετικά με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι ήταν πλήρως εφοδιασμένοι για την ομάδα γοήτρου των υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών του Σένγκεν, την αστυνομική δηλαδή ομάδα πίεσης εντός της ΕΕ. Η Αυστρία βραβεύθηκε εν συνεχεία λαμπρά, με την αποδοχή της σε αυτή την ένωση αμέσως μετά την ένταξή της στην ΕΕ...

"Σε πολλά κράτη βγάζουν τους φυλακισμένους από τα ακριβά κελιά τους -στην Ευρώπη είναι η Ολλανδία και η Σουηδία. Στο σπίτι τους οφείλουν να ζουν, εφοδιασμένοι με ηλεκτρονικούς μηχανισμούς διάφορων ειδών, με ένα είδος τηλεκατευθυνόμενου κατ' οίκον περιορισμού, ο οποίος είναι οικονομικά συμφέρων για το κράτος... Παίρνουν επί παραδείγματι ένα είδος βραχιολιού στο πόδι, το

οποίο μεταβιβάζει σήματα στο κομπιούτερ ελέγχου του σωφρονιστικού ιδρύματος μέσω τηλεφωνικής συσκευής σε απευθείας σύνδεση. Μόλις οι φυλακισμένοι απομακρυνθούν λοιπόν πάνω από 50 μέτρα από την κατοικία τους, χτυπάει ο κομπιούτερ, ο οποίος μπορεί να αναγνωρίσει κάτι τέτοιο, συναγερμό. Συναγερμός προκαλείται και όταν επιχειρήσει κανείς να απομακρύνει τη συσκευή από τον αστράγαλο. Μία περαιτέρω παραλλαγή τηλεκατευθυνόμενου κατ' οίκον περιορισμού είναι μία ακουστική σύζευξη αντιδράσεως. Στο κομπιούτερ υποβάλλεται ένα δείγμα φωνής του φυλακισμένου και το κομπιούτερ ελέγχου καλεί δοκιμαστικά αρκετές φορές κατά τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας τον αριθμό του τηλεφώνου του. Αν τα φωνητικά δείγματα δεν είναι ταυτόσημα, χτυπάει επίσης συναγερμός".

Schengen, Europol:

ο άνθρωπος είναι διαρκώς ύποπτος

Ο καθηγητής Wilhelm Steinmüller από τη Βρέμη μιλάει στο θεμελιώδες έργο του "Informationstechnologie und Gesellschaft" (τεχνολογία πληροφόρησης και κοινωνία) για έναν "υψηλό πληροφοριοτεχνικό εξοπλισμό των τομέων ασφάλειας και κοινωνικών ασφαλίσεων". Η ολοκλήρωση κρατικών δικτύων υπολογιστών αφορά δύο κεντρικούς τομείς κρατικών χειρισμών: το λιγότερο ή περισσότερο διαφανές μέρος του συνολικού αυτοματισμού γραφείου και του κρατικού τομέα ανάπτυξης των "στατιστικών" από τη μια πλευρά και το "μυστικό τομέα" από την άλλη -άρα ακόμα και εκείνα τα συστήματα πληροφοριών, τα οποία χρησιμοποιούνται για λογαριασμό του εγκληματολογικού τμήματος της αστυνομίας και των μυστικών υπηρεσιών, των στρατιωτικών αρχών και της εφορίας, των τμημάτων αλλοδαπών και εξετάσεων αιτήσεων για πολιτικό άσυλο, όπως και των γραφείων πρόνοιας, που η επεξεργασία δεδομένων τους στερείται δημοσίας γνωστοποίησης, είτε εξαιτίας του νόμου, είτε απλά στην πράξη. Δεν αυξάνεται η άσκηση ελέγχου δίχως αναστολές μόνο στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ. Στα νέα ευρωπαϊκά συστήματα ασφάλειας -όπως και στον εκάστοτε εθνικό τομέα- είναι γνωστό τοις πάσι ότι ο χαρακτήρας του ελέγχου ξεφεύγει από αυτόν ενός απλού κομπιούτερ με στοιχεία καταζήτουμένων. Δια του λόγου το αληθές ας δούμε το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν. Το SIS θα αντισταθμίσει την παύση των συνοριακών ελέγχων για άτομα -όμοια με το σύστημα πληροφοριών δασμών για τα αγαθά. Όμως εδώ ακριβώς έγκειται ο κίνδυνος μιας συλλογικής κωδικοποίησης και των συνεπειών της, αφού ξεπερνά χάρη στην απευθείας σύνδεση και τους μεγάλους υπολογιστές τον αρχικό σκοπό της καταπολέμησης της εγκληματικότητας. Αν το συγκρίνουμε με τα μέχρι τώρα εθνικά αστυνομικά συστήματα πληροφοριών, στο SIS συγκεντρώνονται σήμερα πολύ μεγαλύτερες ποσότητες δεδομένων εντός της Ευρώπης και διαβιβάζονται με διευκολύνσεις σε άλλα κράτη. Πίσω από όρους όπως

"καλύμμενος έλεγχος" κρύβονται νέες δυνατότητες μυστικής επιτήρησης στο στίλ της κρατικής ασφάλειας. Ο κίνδυνος να σχεδιαστούν εικόνες της προσωπικότητας αθών και ανύποπτων είναι μεγαλύτερος από ότι σε οποιοδήποτε άλλο σύστημα που βρίσκεται αυτή την εποχή σε λειτουργία.

Στις αρχές του Μάη του 1995 είχαν περαστεί 2,5 εκατομμύρια προσωπικά στοιχεία στο κομπιούτερ του SIS, επτά έως οκτώ εκατομμύρια μπορεί να χωρέσει η (προσωρινή) συνολική χωρητικότητα του SIS. Αυτά τα εκατομμύρια των πακέτων δεδομένων υπολογίζεται -δεν έχουμε πρόσβαση σε ακριβείς αριθμούς- ότι ανέρχονται σε ένα πολλαπλάσιο αριθμό αυτού των υπόπτων διάπραξης όλων των βαρέων εγκλημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Αυτά δεν εκπλήσσει, γιατί οι πίνακες αναζητήσεων του SIS είναι συνδεδεμένοι με πιο στενά δίκτυα απ' ότι τα υπάρχοντα δεδομένα της INTERPOL και πιο στενά από τα γνωστά έως τώρα κομπιούτερ των εθνικών εγκληματολογικών υπηρεσιών. Μόνο σε ελάχιστες περιπτώσεις ταίτζεται το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν με δεδομένα εξαιρετικά υπόπτων. Λέγεται ότι πολλά δεδομένα αφορούν "άτομα με προίστορία", δηλαδή στοιχεία υπόπτων. Αρκούν επομένως προσωπικά χαρακτηριστικά, τα οποία κινούν την προσοχή από αστυνομική σκοπιά, χωρίς να επιτρέπουν ευθέως τη συναγωγή συμπεράσματος διάπραξης εγκληματικής ενέργειας. Μηχανισμοί ελέγχου του κράτους δικαίου, οι οποίοι εμπεριέχονται στις διακηρύξεις της INTERPOL, εδώ διαγράφονται εντελώς. Ανακριτικές έρευνες που σχετίζονται με πολιτικά εγκλήματα αρκούν επίσης ως χαρακτηριστικό γνώρισμα για καταχώρηση δεδομένων στο SIS. Και εδώ, σε σπανιότατες περιπτώσεις πρόκειται για βαριά εγκληματικότητα. Όπως αναφέρει παραστατικά ο Heiner Busch στο βιβλίο του "Grenzlose Polizei?" (Αστυνομία χωρίς σύνορα;), στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων έχουμε να κάνουμε με εγκλήματα γνώμης, όπως το γράψιμο συνθημάτων, τη διανομή προκηρύξεων ή την κατοχή ενοχοποιητικών εγγράφων.

Το βιβλίο του Beat Leuthard το ξεκαθαρίζει: Η κυκλοφορία στον "αυτοκινητόδρομο δεδομένων" θα κατατροπώσει σύντομα τον πληροφοριακό μας αυτοκαθορισμό, αν αφήσουμε την κατασκευή των κανόνων κυκλοφορίας στα χέρια κράτους και κεφαλαίου.

Μετάφραση: Χ. Λ.

Βιβλιογραφία:

1. Beat Luthardt, Leben online, rororo Aktuell, 1997
2. Heiner Busch, Grenzlose Polizei, Verlag Westfälisches Dampfboot

Και τα δύο βιβλία μπορεί να τα αποκτήσει κανείς από το Αναρχικό Βιβλιοπωλείο της RBH, στη Βιέννη.

Πηγή: DIE SCHWARZE DISTEL (το μαύρο γαϊδουράγκαθο), περιοδικό της ομάδας RBH, Αύγουστος-Σεπτέμβρης '97

Ένας νέος τύπος κράτους-επιτηρητή γεννιέται

Σε ότι αφορά τη χρήση εφαρμογών υψηλής τεχνολογίας και συστημάτων απ' ευθείας σύνδεσης, οι δυτικές κρατικές υπηρεσίες υπερέρχονται μόνο κατά μερικές σπιθαμές των ιδιωτικών. Ήδη μία δεκαετία πριν από τη χρήση του Ίντερνετ ξεκινούσαν τη δημιουργία δικτύων δεδομένων με απ' ευθείας σύνδεση, τα οποία λειτουργούσαν με κομπιούτερ που είχαν από τότε ανάλογες δυνατότητες απόδοσης. Τα ονόματα των δημιουργών αυτών είναι σήμερα γνωστά σε κάθε φανατικό φίλο των κομπιούτερ: Siemens-Nixdorf, NCE, Digital Equipment (DEC), Bull, Motorola και Toshiba. Οι πολυεθνικές του κλάδου της πληροφορικής και των επικοινωνιών έχουν εν τω μεταξύ εγκαταστήσει στις υπηρεσίες κρατικής ασφάλειας, όπως και στα υπουργεία Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ήδη την τρίτη γενιά τεράστιων έξυπνων κομπιούτερ. Η Siemens-Nixdorf και η Bull οργάνωσαν τον ευρωπαϊκό αστυνομικό μηχανισμό του Σένγκεν στις 26 Μαρτίου 1995, το οποίο μπορεί να χαρακτηριστεί δυστυχώς ως το μεγαλύτερο σύστημα επιτήρησης της Ευρώπης, η πολυεθνική DEC κατασκεύασε το

πιο σύγχρονο κομπιούτερ κρατικής ασφάλειας για την ελβετική αστυνομία και χάρη στην Toshiba έχουν οι γερμανικές υπηρεσίες τη δυνατότητα να ζητούν από οποιονδήποτε τόπο διεξαγωγής επιχειρήσεων εντάλματα σύλληψης, καθώς και να διαβιβάζουν στοιχεία συλληφθέντων στα κεντρικά γραφεία. Διαρκώς συλλέγονται τα στοιχεία μας, συχνά χωρίς να το γνωρίζουμε. Αυτό δεν είναι απαραίτητο να συμβαίνει πάντα για λόγους σχετικούς με την επιτήρηση. Όμως τα όρια είναι ρευστά. Όπως με τα τέλη κυκλοφορίας στους αυτοκινητοδρόμους -για τη σκοπιμότητα των οποίων θα μπορούσε να γίνει μεγάλη συζήτηση. Αλλά αυτό είναι ένα άλλο ζήτημα. Η καλύτερη δυνατότητα λήψης από κάμερες και σκάνερ είναι και ο λόγος που στην Αυστρία, όπως και στο Βέλγιο, αντικαταστάθηκαν οι παραδοσιακές πινακίδες αυτοκινήτων που είχαν λευκούς χαρακτήρες πάνω σε μαύρο πλαίσιο.

Η Γερμανία εξάγει επιτυχώς πληροφορική επιτήρησης

Η κινητήρια δύναμη αυτού που επιβάλλεται πανευρωπαϊκά σε σχέση με τη νέα τεχνολογία στον τομέα της αστυνομικής ασφάλειας είναι εδώ και χρόνια τα γερμανικά υπουργεία Εσωτερικών και Εξω-

Παγκόσμια πορεία ενάντια στην παιδική εργασία

Από τον Ιανουάριο, έχουν ξεκινήσει πορείες παιδιών και υποστηρικτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλο τον κόσμο, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την εκμετάλλευση των παιδιών και αίτημα την κατάργηση της παιδικής εργασίας. Οι πορείες αυτές πρόκειται να συναντηθούν τελικά στα κεντρικά γραφεία του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (ILO), στη Γενεύη, την 1η Ιουνίου. Τότε, έχει οριστεί να πραγματοποιηθεί τριμερής συνάντηση ανάμεσα σε εκπροσώπους κυβερνήσεων, εργοδοτών και συνδικαλιστών. Υπολογίζεται πως επτά χιλιάδες μη κυβερνητικές οργανώσεις και εργατικά σωματεία από 99 κράτη από όλες τις ηπείρους θα συμμετάσχουν στις διαδηλώσεις.

Διαδηλωτές ξεκίνησαν από τη Μανίλα τον Ιανουάριο και έφτασαν την περασμένη εβδομάδα στο Νεπάλ, όπου συμμετείχαν σε πορεία μαζί με άλλα 3.000 άτομα. Στο Νεπάλ, υπάρχουν ένα εκατομμύριο παιδιά που εργάζονται κάτω από άθλιες συνθήκες και συχνά με μόνη αμοιβή το φαγητό τους στην κατασκευή τούβλων, σε ορυχεία, σε οίκους ανοχής, σε εργοστάσια χα-

λών και σε εστιατόρια όπου πλένουν πιάτα. Τουλάχιστον 5.000 παιδιά στο Κατμαντού ζουν από τα σκουπίδια.

Ο πυρήνας των διαδηλωτών θα περάσει ακόμη από την Ινδία, το Πακιστάν, το Ιράν και την Τουρκία μέχρι να φτάσει τελικά στα γραφεία του ILO.

Από το Ρίο Ντε Τζανέιρο ξεκίνησε την 1η Μαΐου άλλη ομάδα διαδηλωτών. Στις 8 έφτασε στην Αργεντινή, όπου συναντήθηκαν μπροστά στο κτίριο της βουλής με ομάδα δασκάλων που κάνουν εναλλασσόμενη απεργία πείνας εδώ κι ένα χρόνο, διαμαρτυρόμενοι για την εκμετάλλευση των παιδιών. Θα συνεχίσει μέσα από τη Χιλή, το Περού και το Εκουαδόρ, για να φτάσει στην Πόλη του Μεξικού την Πρωτομαγιά. Εκεί θα συναντηθεί με αντιπροσωπεία από τις Η.Π.Α. Όλες οι αμερικανικές αντιπροσωπείες θα φύγουν στις 21 Μαΐου από την Ουάσινγκτον για το Λονδίνο.

Η αφρικανική πορεία θα ξεκινήσει στις 21 Μαρτίου από το Κέιπ Τάουν.

Σκοπός της πορείας, εκτός από την ευαισθητοποίηση της κοινής

γνώμης, είναι η άσκηση πίεσης ώστε να επιτευχθεί μια αυστηρή και αποτελεσματική διεθνής σύμβαση ενάντια στην παιδική εργασία, δηλαδή ο βραζιλιάνος Lelio Bentes, από τους διοργανωτές της πορείας. Επιπλέον, οι διαδηλωτές θα πρέπει να απαιτήσουν από τις κυβερνήσεις των χωρών τους να σεβαστούν τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες για τα δικαιώματα των παιδιών. Στη Βραζιλία, υπολογίζεται πως 4.5 εκατομμύρια παιδιά ηλικίας από 5 ως 14 ετών εργάζονται, κυρίως σε αγροτικές εργασίες. Ο αριθμός τους έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια, κυρίως εξαιτίας της διάδοσης της χρήσης αγροτικών μηχανημάτων. Σε κάποιες ιδιαίτερα φτωχές περιοχές, η βραζιλιάνικη κυβέρνηση δίνει κάποιο επίδομα σε οικογένειες, με τον όρο να κρατήσουν τα παιδιά τους στο σχολείο.

Συνολικά, 17 εκατομμύρια παιδιά εργάζονται σήμερα στη Λατινική Αμερική, σύμφωνα με στοιχεία του ILO. Η πρώτη διεθνής πορεία είχε οργανωθεί με πρωτοβουλία ινδών ακτιβιστών το 1990, και είχε πάει από την Καλκούτα στο Κατμαντού.

Ο Πινোসέτ στη γερουσία

Την Τετάρτη, ο Αουγκούστο Πινোসέτ ορκίστηκε ισόβιος γερουσιαστής, μια μέρα μετά την παραίτησή του από την ηγεσία του στρατού, της οποίας κατείχε αφότου αποσύρθηκε από την εξουσία, το 1990. Η κίνηση αυτή ήταν αναμενόμενη από μήνες και προκάλεσε έντονες αντιδράσεις μέχρι και την τελευταία στιγμή.

Η ορκωμοσία καθυστέρησε για λίγο, καθώς αντιπρόεδμοι βουλευτές μπήκαν στην αίθουσα κρατώντας φωτογραφίες «εξαφανισμένων» θυμάτων της χούντας, ενώ οι αποδοκιμασίες τον συνόδευαν καθόλη τη διάρκεια της πρώτης του εμφάνισης στη 48μελή γερουσία, όπου πάντως διαθέτει πλειοψηφία υποστηρικτών, κυρίως από τα ισόβια μέλη. Στο κτίριο μπήκε από την πίσω είσοδο, επευφημούμενος από 50 οπαδούς του, καθώς μπροστά 3.000 περίπου διαδηλωτές συγκρούονταν με την αστυνομία, που χρησιμοποίησε δακρυγόνα και αντλίες νερού και έκανε συλλήψεις. Ανάλογη διαδήλωση έγινε και στην πρωτεύουσα Σαντιάγο (η γερουσία βρίσκεται στο Βαλπαράϊζο, 120 χιλιόμετρα μακριά), όπου τις προηγούμενες μέρες είχαν γίνει διαδηλώσεις και 50 άτομα είχαν συλ-

ληφθεί, ενώ άγνωστος είναι ο αριθμός των τραυματιών.

Τη δυνατότητα να γίνει γερουσιαστής με την παραίτησή του από το στρατό, την απέκτησε χάρη σε αναθεώρηση του συντάγματος που έκανε ο ίδιος επί χούντας, και δίνει δικαίωμα στους πρώην προέδρους να γίνουν ισόβιοι γερουσιαστές. Η κυβέρνηση συνασπισμού που βρίσκεται στην εξουσία προτίμησε να δεχτεί χωρίς έντονες αντιδράσεις την απόφαση του πρώην δικτάτορα, φοβούμενη τις αντιδράσεις του στρατού και μεγάλου μέρους του χιλιανού κεφαλαίου, που υποστηρίζει τον Πινোসέτ. Τόσο όμως οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, όσο και πολιτικά κόμματα, ακόμη και μέσα από τον κυβερνητικό συνασπισμό κατέβαλαν μεγάλες προσπάθειες για να τον εμποδίσουν. Τρία κόμματα ζήτησαν από το συνταγματικό δικαστήριο να ακυρώσει την είσοδό του στη γερουσία, καθώς το σύνταγμα ορίζει πως ο πρόεδρος εκλέγεται απευθείας από το λαό, και όχι πάντως με πραξικόπημα, και άρα ο Πινোসέτ δεν υπήρξε ποτέ νόμιμος πρόεδρος. Άλλοι υποστηρίζουν την ακύρωση με το σκεπτικό ότι ο Πινোসέτ δεν πρέπει να γίνει δεκτός γιατί παρενβή στην πολιτική ζωή της Χιλής όντας στρατιωτικός, κάτι που απαγορεύεται από το νόμο. Ακόμα, την Τρίτη, 16 βουλευτές ζήτησαν από τη βουλή να εξεταστεί η μεταβολή των περιουσιακών στοιχείων του δικτάτορα, κατά το διάστημα που βρισκόταν στην εξουσία, και ιδιαίτερα αν του παραχωρήθηκε ιδιοκτησία του στρατού.

Την περασμένη Τρίτη, συγγενείς 1.198 «εξαφανισμένων» κατά τη διάρκεια της χούντας, κατέθεσαν ομαδική μήνυση κατά του Πινোসέτ, θεωρώντας τον βασικό υπεύθυνο για το χαμό των δικών τους. Μηνύσεις κατά του Πινোসέτ έχουν υποβάλλει και το Κομμουνιστικό Κόμμα καθώς και οι συγγενείς του δολοφονημένου ηγέτη της αντιπολίτευσης Mario Silva Iriarte.

Αλλά και στην Ισπανία, δικαστής ερευνά την ευθύνη του Πινোসέτ για τις δολοφονίες ισπανών υπηκόων κατά τη διάρκεια της δικτατορίας. Την περασμένη εβδομάδα, οι αρχές των Η.Π.Α. συμφώνησαν να του παραχωρήσουν στοιχεία σχετικά με τη χούντα, τα οποία είχε ζητήσει για την έρευνά του. Άλλος δικαστής στην Αργεντινή, εξετάζει τη σχέση της χούντας με τη δολοφονία χιλιανού στο Μπουένος Άιρες το 1974.

Ο 82 χρόνος Πινোসέτ δεν προβλέπεται να παίξει ενεργό ρόλο στη γερουσία, πρόεδρος της οποίας εκλέχτηκε στην ίδια συνεδρίαση ο Andres Zaldivar, που είχε εξοριστεί από το δικτάτορα το 1981.

Επανεκλογή του Σουχάρτο στην Ινδονησία

Ο 76χρονος δικτάτορας της Ινδονησίας, Σουχάρτο, επανεκλέχτηκε την Τετάρτη πρόεδρος της χώρας. Στο σύντομο λόγο του στη 1000μελή βουλή όπου η συντριπτική πλειοψηφία είναι οπαδοί του, δήλωσε πως «δεν θα έχουμε ξανά την οικονομική ανάπτυξη που απολαμβάναμε για ένα τέταρτο του αιώνα, και θα πρέπει, σαν έθνος, να σφίξουμε το ζωνάρι». Ο Σουχάρτο ήταν ο μοναδικός υποψήφιος για την προεδρία, χάρη σε ένα πολιτικό σύστημα που αποκλείει όλους τους επικίνδυνους αντιπάλους του από τη διεκδίκηση της εξουσίας. Είναι επίσης βέβαιο πως η βουλή (που είναι γεμάτη συγγενείς και φίλους του Σουχάρτο, μαζί με στρατιωτικούς) θα εκλέξει ως αντιπρόεδρο τον 61χρονο Bacharuddin Jusuf Habibie, έναν από τους στενότερους φίλους του και πιθανότερο διάδοχό του.

Την προηγούμενη μέρα, του είχαν παραχωρηθεί έκτακτες εξουσίες, με επίσημη αιτιολογία την άμεση αντιμετώπιση των ταραχών που έχουν ξεσπάσει σε πολλές πόλεις εξαιτίας της κατακόρυφης αύξησης των τιμών βασικών καταναλωτικών αγαθών. Πολλοί όμως φοβούνται πως θα τις χρησιμοποιήσει ενάντια στους πολιτικούς του αντιπάλους και τον τύπο, που για πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες τον κατηγορούσε ανοιχτά για κακή διακυβέρνηση, μετά την καταστροφική κρίση.

Αυτή θα είναι η έβδομη πενταετής θητεία του μακροβιότερου αρχηγού κράτους στην Ασία στο αξίωμα, που ξεκινάει πάντως κάτω από άσχημες συνθήκες, καθώς η λαϊκή δυσανεμία έχει πολλαπλασιαστεί εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Από την άλλη, και η υποστηρίξη του από το εξωτερικό δείχνει να μειώνεται, ιδιαίτερα μετά τη διαφωνία του με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο σχετικά με την πρόθεσή του να συνδέσει ξανά το εθνικό νόμισμα με το δο-

«Νόμιμες» απαγωγές από το Ισραήλ

Το Ανώτατο Δικαστήριο του Ισραήλ έχει δώσει με απόφασή του το δικαίωμα στην κυβέρνηση να κρατάει δέκα λιβανέζους κρατούμενους ως όμηρους για να πετύχει την απελευθέρωση ισραηλινών στρατιωτικών που αγνοούνται.

Η Διεθνής Αμνηστία καταδίκασε την απόφαση, λέγοντας ότι προσφέρει νομική κάλυψη σε μια απαράδεκτη τακτική. «Κάποιοι από αυτούς που κρατούνται ως όμηροι ήταν μόλις 16 ετών όταν τους πήραν από τα χωριά τους και έχουν περάσει ως τώρα μέχρι και 11 χρόνια στη φυλακή, συχνά μυστικά και σε απομόνωση. Είναι πραγματικοί άνθρωποι, όχι πιόνια για να χρησιμοποιηθούν σε πολιτικά παιχνίδια. Όταν ένοπλες ομάδες παίρνουν όμηρους, αυτό καταδικάζεται καθολικά. Όμως, το ανώτατο δικαστήριο χαρακτήρισε ανθρώπους που θα 'πρεπε να έχουν το δικαίωμα της ασφάλειας και της ελευθερίας από αυθαίρετη σύλληψη ως 'διαπραγματεύσιμες μάρκες', που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αντάλλαγμα 'ζωτικών συμφερόντων της πολιτείας'».

Η απόφαση του ισραηλινού ανώτατου δικαστηρίου, που αφορά 10 από τους 21 συνολικά λιβανέζους κρατούμενους ως όμηρους

λάριο, σε μια προσπάθεια σταθεροποίησης της εσωτερικής αγοράς. Με τη ραγδαία υποτίμηση της ρουπίας, οι τιμές κάποιων τροφίμων έχουν αυξηθεί ως και 300%, ενώ εκατοντάδες επιχειρήσεις έχουν κλείσει και εκατομμύρια θέσεις εργασίας έχουν χαθεί. Το Δ.Ν.Τ. απείλησε αρχικά να παγώσει το δάνειο που είχε συμφωνηθεί ανάμεσα στα δύο μέρη. Την Τρίτη, όμως, ο αντιπρόεδρος του, Stanley Fisher, δήλωσε πως το Δ.Ν.Τ. είναι πρόθυμο να συζητήσει αλλαγές στις απαιτήσεις του με βάση τις αλλαγές στις οικονομικές συνθήκες στην Ινδονησία.

Την ημέρα επανεκλογής του Σουχάρτο, 10.000 φοιτητές διαδήλωσαν ενάντια στο δικτάτορα στην πόλη Yaguakarta. Η αστυνομία, που είχε απαγορεύσει τις διαδηλώσεις στους δρόμους μια εβδομάδα πριν και μετά την εκλογή προέδρου, βρισκόταν γύρω από το πανεπιστήμιο, αλλά δεν επενέβη για να διαλύσει τη διαδήλωση. 35.000 αστυνομικοί είχαν αναπτυχθεί στους δρόμους, ενόψει της επανεκλογής του Σουχάρτο στην προεδρία. Τις τελευταίες εβδομάδες έγιναν αρκετές τέτοιες διαδηλώσεις σε πανεπιστημιακές σχολές στις μεγαλύτερες πόλεις της Ιάβας, χωρίς να σημειωθούν σοβαρά επεισόδια. Αντίθετα, την Τρίτη η αστυνομία επιτέθηκε σε αντικυβερνητική διαδήλωση στη Τζακάρτα και συνέλαβε δέκα άτομα, ενώ έχουν γίνει και πολλές ταραχές με καταστροφές και λεηλασίες καταστημάτων από εξαγριωμένους με τις αυξήσεις ινδονήσιους σε είκοσι πόλεις, κατά τη διάρκεια των οποίων σκοτώθηκαν τουλάχιστον πέντε άνθρωποι.

από τις ισραηλινές αρχές, πάρθηκε το Νοέμβριο του 1997, κρατήθηκε όμως μυστική μέχρι την περασμένη Τετάρτη, κυρίως εξαιτίας της επιμονής ενός δικηγόρου που ασχολείται με την υπόθεση από το 1994.

Η ισραηλινή κυβέρνηση αναγνωρίζει πως οι κρατούμενοι δεν αποτελούν απειλή για την ασφάλειά της, αυτό όμως δεν την εμποδίζει να συνεχίζει να τους κρατάει, σε παράβαση των διεθνών νόμων. Ακόμη, έχει απαγορευτεί στις οικογένειές τους να τους επισκέπτονται. Τον Μάρτιο του 1996, η μητέρα ενός από αυτούς προσπάθησε να δει το γιο της σε στρατιωτικό νοσοκομείο όπου βρισκόταν. Παρά τις προσπάθειές της και εκπροσώπου του Ερυθρού Σταυρού, δεν τα κατάφερε. Η απάντηση του στρατιωτικού αρμόδιου ήταν πως «όσο δεν υπάρχουν νέα για τον Ron Arad (ισραηλινό στρατιωτικό που συνελήφθη το 1986 από την Αμάλ), δεν πρόκειται να γίνουν επισκέψεις στους λιβανέζους κρατούμενους στο Ισραήλ ή να δοθούν πληροφορίες σχετικά με αυτούς».

Τουλάχιστον 150 άλλοι λιβανέζοι κρατούνται από τον υποστηριζόμενο από τους ισραηλινούς Στρατό του Νότιου Λιβάνου, που κινείται στην κατεχόμενη από αυτούς ζώνη. Μερικοί βρίσκονται φυλακισμένοι χωρίς κατηγορίες από το 1986. Από τον Σεπτέμβριο, δεν επιτρέπεται να τους επισκεφτεί ούτε ο Ερυθρός Σταυρός.

ΜΙΑ "ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ" ΙΣΤΟΡΙΑ:

Γιουγκοσλάβικη "αυτοδιαχείριση" κι εθνικισμός

Έχουν πλέον καταγραφεί ως αυταπόδεικτες αλήθειες οι διάφορες ερμηνείες που συνήθως παρουσιάζονται για να εξηγηθεί η τραγωδία στην πρώην Γιουγκοσλαβία. Τα προαιώνια εθνικιστικά πάθη, ο δαιμόνιος Μιλόσεβιτς, η αδράνεια των "ξένων δυνάμεων", η παρέμβαση των "ξένων δυνάμεων". Κάποια από τα παραπάνω αποτελούν παράγοντες που έχουν βεβαίως παίξει το ρόλο τους στην διαμόρφωση της κατάστασης. Αυτό όμως που ουσιαστικά ποτέ δεν εξηγείται είναι η ευκολία με την οποία τα ηγετικά στελέχη της "Ένωσης Γιουγκοσλάβων Κομμουνιστών" μετατράπηκαν σε ακραιφνείς εθνικιστές, ούτε ποιοί ήταν οι ψυχολογικοί, ιδεολογικοί και πρακτικοί μηχανισμοί που οδήγησαν στην εξάπλωση της εθνικιστικής παράνοιας. Τα αποσπάσματα των δύο -σχεδόν δυο δεκαετιών παλιών- κειμένων ανάλυσης σχετικά με την (ξεχασμένη πια) γιουγκοσλάβικη αυτοδιαχείριση που παραθέτουμε στη συνέχεια, δείχνουν πως ο "αιώνιος πόλεμος", η ανάγκη παρουσίωσης εχθρού, η αυτοϊκανοποίηση μέσω είτε της "αυτοδιαχείρισης" είτε του εθνικισμού και η διαμόρφωση μιας σχιζοφρενικής πραγματικότητας, αποτελούσαν δομικά στοιχεία της γραφειοκρατικής κυριαρχίας στην πάλη ποτέ Γιουγκοσλαβία...

(οι τονισμοί στα αποσπάσματα είναι δικόι μας)

"Η ηγετική, κυρίαρχη ελίτ δεν διατάζει ν' αναγνωρίσει ότι η αυτοδιαχείριση αποτελεί εν' αληθινό βήμα προς τα εμπρός. Επίσης, προστατεύει τα προνόμια των μεσαίων τάξεων, αλλά τους στριμώνει τις πολιτικές φιλοδοξίες. Στην περίπτωση της προστασίας των προνομίων, η κυρίαρχη τάξη κοινοποιείται με τα συμφέροντα της πλειοψηφίας των εργαζομένων στη δεύτερη, συγκρούεται με ένα μέρος των μεσαίων τάξεων. Μ' άλλα λόγια, **παίζει με τις δύο κοινωνικές ομάδες όπως η γάτα με το ποντίκι**. Απ' όλες τις κοινωνικές ομάδες, καμία (εκτός από την ελίτ του κόμματος) δεν κρατάει την πολιτική εξουσία. Αυτό το προνόμιο η κομματική ελίτ είναι το μόνο που δεν μοιράζεται με κανέναν.

Η διαφορά ανάμεσα στα επίπεδα που θέλουν να κινείται η κοινωνική ζωή και στα πρακτικά επίπεδα της κοινωνικής ζωής είναι τεράστια. Η κυρίαρχη ομάδα αφήνει ανέπαφη την ταξική δομή της κοινωνίας διατηρώντας τα όποια προνόμια έχει και τα προνόμια των μεσαίων τάξεων, εξυπηρετούμενη από το μύθο -μαζί και σκιάχτρο- της αυτοδιαχείρισης (της εξουσίας των εργαζομένων).

Μόνο οι εργαζόμενοι και τα κατώτερα στρώματα των μεσαίων τάξεων (έξω από εκείνες που αποτελούν μέρος της διανοήσης) έχουν πάρει στα σοβαρά την αυτοδιαχείριση. Δηλαδή, εκείνοι που θέλουν να βελτιώσουν τη θέση τους στο εσωτερικό της κοινωνίας ή να προωθήσουν ενεργητικά, στην πρακτική, τις επαναστατικές διαδικασίες. Έτσι, η αυτοδιαχείριση αναπτύσσεται και φρενάρει από την ίδια κοινωνική ομάδα που ενδιαφέρεται για τα προνόμια της, κάνοντας επίθεση ενάντια στα προνόμια των μεσαίων τάξεων με όπλο την αυτοδιαχείριση και φρενάροντας την αυτοδιαχείριση για να διατηρήσει την κοινωνική ιεραρχία. Σπρώχνουν εργαζόμενους σ' επίθεση ενάντια στους υπηρέτες της κυρίαρχης ομάδας, τους χρησιμοποιούν δηλαδή σαν όργανο για τη διατήρηση του συστήματος που μέσα του διατηρούνται στη θέση του εργαζόμενου και που παράδοξα φαινόταν μια δυνατότητα κατάρτησης μιας κοινωνίας αφεντικών, υπηρέτων και προλεταρίων, αν τουλάχιστον οι εργαζόμε-

νοι έπαιρναν την αυτοδιαχείριση στα (πολύ) σοβαρά". (2)

"Οι διαδικασίες απόφασης έχουν ξεπεράσει τις οργανώσεις βάσης της συνεταιρικής εργασίας και βασίζονται τώρα στις "Αυτοδιαχειριζόμενες Κοινότητες Βάσης" (ΑΚΣ).

Αυτές δημιουργήθηκαν στα 1971 με τροποποίηση του συντάγματος κι άρχισαν να πραγματοποιούνται από το 1974. Πρόκειται για συμβουλικά όργανα που περιλαμβάνουν τους εργαζόμενους ενός κοινωνικού πληθώματος, μιας κοινωνικής ομάδας (σπορ, κουλτούρας, υγείας...) και τους εκπροσώπους των επιχειρήσεων και των κοινωνικο-πολιτικών κοινοτήτων που εξασφαλίζουν τη χρηματοδότησή τους. Σ' αυτές τις ΑΚΣ, άρα, πραγματοποιούνται οι επιλογές προσδιορισμού των πηγών κι εκεί οικοδομείται η κοινωνική πολιτική. Αυτές επειδή είναι εξειδικευμένες και περιλαμβάνουν τους ειδικευμένους πολλών τομέων, είναι πάρα πολλές. Συμφωνίες κλείνονται για την πραγματοποίηση φιλόδοξων σχεδίων που απαιτούν συντονισμό μεταξύ ομάδων εργασίας, ΑΚΣ, συνδικάτων και κοινωνικοπολιτικών οργανώσεων.

Πέρα από την παρουσία άμεσων

εκπροσώπων των κοινωνικοπολιτικών οργανώσεων, για να εκλεγείς σε μια ΑΚΣ πρέπει να διαθέτεις "πιστοποιητικό ηθικής και πολιτικής εντιμότητας" (MPP). Οι αντιδράσεις, όμως, εκείνων που εκλέγονται εκπρόσωποι φαίνεται πως ταλαντεύονται μεταξύ μιας αδιαφορίας που καταλήγει στην κοπανά από τη δουλειά (=absentéism) όταν αυτή τη χωρίς αμοιβή εργασία τη θεωρούν σαν μια συμπληρωματική υποχρέωση ή αντίστροφα, την υιοθέτηση ενός μαχητικού κομφορμισμού όταν αυτή την προαγωγή τους, την ερμηνεύουν σαν το πρώτο ουσιαστικό βήμα για το μπάσιμό τους στην πολιτική. Σ' αυτή, δηλαδή, την περιοχή όπου ο κομφορμισμός είναι εγγύηση για την προώθηση, άρα για την αλλαγή της κοινωνικής τους θέσης". (1)

"Το κράτος και η γραφειοκρατία του κόμματος αποθαρρύνουν με τις αποφάσεις τους κάθε σοβαρή απόπειρα να μπουν στην πράξη οι αντιλήψεις για την αυτοδιαχείριση, και κάνοντας αυτό υπερασπίζονται το μονοπώλιο της εξουσίας τους.

Έτσι, η ελίτ του κόμματος βρίσκεται σε μια αντιφατική θέση: είναι δηλαδή ταυτόχρονα μια κυρίαρχη κοινωνική ομάδα (ή τάξη) και η επαναστατική πρωτοπορία. (...) Να γιατί αυτή βρίσκεται πάντα απαραίτητα στην ανάγκη **να βρίσκει κάτι να παρουσιάζει σαν εχθρό** της αυτοδιαχείρισης και της επανάστασης γενικά. Οι εκλεκτοί που βρίσκονται στην εξουσία, η ελίτ, αν κατορθώνει να γίνεται πιστευτό πως μια άλλη ομάδα φρενάρει την ανάπτυξη του αυτοδιαχειριστικού συστήματος, τότε βρίσκεται αυτόματα στο πλευρό των εργαζόμενων τάξεων και του λαού. Κατά συνέπεια, από καιρό σε καιρό, αυτή εξαπολύει μια μάχη εναντίον των εχθρών των εργαζόμενων, πραγματικών ή φανταστικών, εξασφαλίζοντας έτσι ένα βασικό ρόλο στην επαναστατική διαδικασία. Αυτό μεταφράζεται σ' έναν **αιώνιο αμυντικό πόλεμο** και η επανάσταση αποδειχτεί νικηφόρα όταν (ή διότι) πετυχαίνει ν' αποφύγει την ήττα ή να κάνει ένα μικρό βήμα προς τα μπρος, βήμα ουσιαστικά σοσιαλδημοκρατικού τύπου, προωθώντας μεταρρυθμίσεις μέσα σ' έναν οποιοδήποτε τομέα της κοινωνικής ζωής". (2)

"Η ηγετική, κυρίαρχη ομάδα (ελίτ) ταυτίζεται με τη γραφειοκρατία στα πάνω επίπεδα και είναι η τάξη που οδηγεί την κοινωνία: Εκμεταλλεύεται τις μεσαίες τάξεις που υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους, χρησιμεύουν σαν ταμπόν και καλμάρουν τη δράση των όχι προνομιούχων μαζών. Ταυτόχρονα, εκμεταλλεύεται όμοια τις μη-προνομιούχες κοινωνικές τάξεις που παλεύοντας για τα δικαιώματά τους, για την αυτοδιαχείριση, την προφυλάσσουν μερικές φορές από τις υπερβολικές απαιτήσεις των μεσαίων τάξεων. Πρόκειται για μια πολιτική κατάσταση πρόσκαιρη, **που δεν διαρκεί**, και που πάντα

παρουσιάζει δύο εξόδους:

α) ένα δρόμο προς μια αντιεξουσιαστική, ελευθεριακή κοινωνία και β) **έναν άλλο δρόμο προς τον ολοκληρωτισμό**.

Είναι περιεργο πως οι οπαδοί της αυτοδιαχείρισης δεν είναι ούτε ελευθεριακοί ούτε αντιεξουσιαστές. Ζητάν να βρουν τις ρίζες της αυτοδιαχείρισης αποκλειστικά και μόνο μέσα στη μαρξιστική-λενινιστική παράδοση και είναι φανερό πως δεν μπορεί να περιμένει κανείς καλά αποτελέσματα. Αυτό, τουλάχιστο, που φαίνεται είναι ότι αγνοούνται σχεδόν εντελώς οι ελευθεριακές ρίζες της αυτοδιαχείρισης. Τέλος πρέπει να βάλουμε το πρόβλημα της πραγματικής ύπαρξης και της αξίας της αυτοδιαχείρισης στη Γιουγκοσλαβία. Υπάρχει πραγματικά; Η απάντηση είναι **θετική**, αφού υπάρχουν άνθρωποι έτοιμοι και ικανοί να την εφαρμόσουν **αρνητική**, αφού αυτή δεν εφαρμόζεται". (2)

"Κανένας υπαιτιγμός δεν γίνεται για την πάλη των τάξεων που διεξάγεται και σήμερα. Αντίθετα, ισχυρίζονται ότι σε μια "αυτοδιαχειριζόμενη κοινωνία δεν υπάρχει πάλη των τάξεων γιατί οι παραγωγικές σχέσεις είναι διαφορετικές" (Marksita Misao=Μαρξιστική Σκέψη, Φλεβάρης 1979). Οι κοινωνικές διαφοροποιήσεις που αναγνωρίζονται είναι σε σχέση με τις διαφορές στα εισοδήματα και όχι σαν διαφορές στη δυνατότητα άσκησης της εξουσίας (...) Η κύρια αιτία του πολιτικού πραγματισμού βρίσκεται στο γεγονός ότι υπάρχει, από τη μια, η "ανάγκη" να λειτουργήσουν καλύτερα **οι μηχανισμοί της αγοράς** και από την άλλη, η θέληση να διατηρηθεί η **συγκέντρωση των μοχλών διοίκησης στο επίπεδο της χώρας**. Γι' αυτό δοκιμάζονται λύσεις, στο επίπεδο μιας (σ.σ. ομόσπονδης) δημοκρατίας ας πούμε. Κι αν αυτές αποδειχτούν αποτελε-

σματικές στην ομαλή λειτουργία της οικονομίας χωρίς να βλάπτει την ισορροπία που πρέπει να έχουν οι δύο κύριοι άξονες, τότε γενικεύεται η εφαρμογή τους. Το πέρασμα σ' αυτό το δεύτερο στάδιο της εφαρμογής, συνοδεύεται από μια ισχυρή πίεση στα μαζικά μέσα ενημέρωσης και στον κομματικό μηχανισμό. Επιδέχονται στα ιδεολογικά επιχειρήματα **που νομιμοποιούν τις αλλαγές εκ των υστέρων**.

Μέχρι στα 1975 μια αριστερή αντιπολίτευση βρισκόταν στην ομάδα "Πράξη" που ήθελε ν' αναλάβει με τη δράση της ένα λειτουργήμα κοινωνικής κριτικής. Στο πλαίσιο αυτό, χτυπούσε τη γραφειοκρατία, την ανισότητα, το δυτικό μοντέλο της καταναλωτικής κοινωνίας. Απ' όταν η εξουσία αποφάσισε την κατάργηση της "Πράξης" δεν υπάρχουν πια άλλες φωνές ούτε προβάλλονται εναλλακτικές λύσεις οργανωμένα. Η επίσημη πληροφόρηση έγινε η **μόνη** πηγή πληροφόρησης. Οι μόνοι εκπρόσωποι τώρα στην θεσμική σκηνή είναι το **εθνικιστικό ρεύμα** και το ρεύμα της **"αυτοδιαχείρισης"**. Πρόκειται για δύο παραλλαγές της **αυτοϊκανοποίησης**, που η μια δυναμώνει την άλλη και αναγνωρίζονται στη λέξη **εμείς**. Έτσι, τα προβλήματα της ημερήσιας διάταξης είναι μόνο εκείνα που έρχονται από τα πάνω. Μ' αυτά ασχολούνται όλα τα κλιμάκια της "αυτοδιαχείρισης". Η αναφορά σε άλλα προβλήματα καταγγέλεται σαν απόδειξη διασυνδέσεων με το εξωτερικό". (1)

Πηγές:

- 1) "Η Γιουγκοσλαβική Κοινωνία", του BRZ BROZ.
- 2) "Γραφειοκρατία και Αυτοδιαχείριση", του Slobodan Draculic.

Και τα δύο κείμενα προέρχονται από το 7ο τεύχος του περιοδικού "Κείμενα" (Φθινόπωρο 1982)

Τα τελευταία χρόνια είδαν το φως της δημοσιότητας πολλές και αξιόλογες εκδόσεις σχετικά με τους αυτόχθονες λαούς της αμερικανικής ηπείρου. Πολύ σωστά, το ενδιαφέρον τους στράφηκε στην αντίσταση των λαών αυτών ενάντια στην παλιά και νέα αποικιοκρατία και στις επιπτώσεις τις οποίες υφίστανται απ' αυτήν, καθώς και στην ανάδειξη των στοιχείων εκείνων της κουλτούρας τους τα οποία αποτελούν και τη βάση της αντίστασής τους. Βέβαια, η καταστροφή και η γενοκτονία των αυτόχθονων λαών συντελέστηκε παντού όπου εισέβαλε ο καπιταλισμός. Και αυτό γιατί η αντίληψη και στάση ζωής αλλά και η κοινωνική οργάνωση αυτών των λαών (αλλά και των περισσότερων προ-καπιταλιστικών κοινωνιών) ήταν αντιθετικά προς τον καπιταλισμό και τις αξίες του και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορούν ν' αποτελέσουν και εναλλακτική πρόταση για το σήμερα. Αλλά αυτό είναι μια άλλη κουβέντα.

ΑΜΠΟΡΙΤΖΙΝΙΣ:

Οι ιθαγενείς της Αυστραλίας (Μια πρώτη γνωριμία)

Οι ιθαγενείς Αυστραλοί

Ελπίζουμε το παρόν κείμενο ν' αποτελέσει μια εισαγωγή, μια πρώτη γνωριμία με τους αυτόχθονες κατοίκους της αυστραλιανής ηπείρου. Πολλοί από μας θ' ανακάλυψαν ότι υπάρχουν ιθαγενείς στην Αυστραλία, όταν τους είδαν ως κομπάρσους στην ταινία του Βιμ Βέντερς "Ός το τέλος του κόσμου" και κάποιοι άλλοι θα είχαν ακουστά ότι το μπουμερανγκ είναι δικό τους εφεύρημα. Οι όροι "Aborigines" και "Aboriginals" χρησιμοποιούνται σήμερα για να δηλώσουν όλους γενικά τους ιθαγενείς πληθυσμούς της Αυστραλίας. Οι ίδιοι προτιμούν να χρησιμοποιούν για τους εαυτούς τους τα ονόματα των φυλών στις οποίες ανήκουν.

Είναι τεκμηριωμένο ότι οι πρόγονοι των ιθαγενών κατοίκησαν στην Αυστραλία πριν από 40-50 χιλιάδες χρόνια. Ο πληθυσμός τους, πριν την εισβολή των αποικιοκρατών, υπολογίζεται από 300.000 έως 3.000.000 άτομα. Ήταν οργανωμένοι σε φυλές και η κάθε φυλή υποδιαιρούνταν σε γένη-φατρίες. Φυλές ήταν διασκορπισμένες σ' όλη την έκταση της Αυστραλίας και στο νησί της Τασμανίας (νότια της Αυστραλίας) και μιλούσαν περί τις 500 γλώσσες. Οι σχέσεις μεταξύ των φυλών, μεταξύ των γενών, αλλά και μεταξύ των ίδιων των μελών τους ρυθμιζόνταν από συστήματα προφορικών παραδόσεων και νόμων, βασισμένα στην "Εποχή του Ονείρου" ("Dreamtime").

Η "Εποχή του Ονείρου" ή "Τζουκούρπα" ήταν ένα σύστημα μύθων περί δημιουργίας, που αποτελούσαν τη βάση για την οργάνωση της φυλής, για τις κοινωνικές υποχρεώσεις και συμπεριφορές, για τη σχέση με τη γη και παρείχαν ένα σύνδεσμο ανάμεσα στο παρόν, το παρελθόν και το μέλλον. Για τους ιθαγενείς το νήμα του "Τζουκούρπα" συνέδεε τα πάντα. Τους ιερούς μυστικούς τόπους, όροι και πηγές

απ' όπου κάποτε πέρασαν οι πρόγονοι. Τα τοτέμ ζώων, ανθρώπων και φυτών, όπου ενυπάρχει κάτι από την ουσία των προγόνων. Το μύθο και την πραγματικότητα που συγχωνεύονταν καθώς κάθε περιστατικό και ιστορικό γεγονός βιώνονταν, γινόταν αποδεκτό απ' τη συλλογική συνείδηση ως κομμάτι του μύθου, προεκτείνοντας την "Εποχή του Ονείρου", ως μυθικό άλλοτε, στο διηνεκές.

Η Αυστραλία είναι απέραντη χώρα, με έντονες κλιματολογικές και γεωλογικές διαφοροποιήσεις. Ως εκ τούτου, η ζωή και η κουλτούρα των ιθαγενών ήταν διαφοροποιημένη από περιοχή σε περιοχή. Στις βορειο-ανατολικές τροπικές περιοχές κατοικούσαν σε ημι-μόνιμες λιθόχτιστες καλύβες, ντύνονταν με δέρματα ζώων, κυνηγούσαν ζώα, συνέλεγαν καρπούς και καλλιεργούσαν λίγες πρασιναδές. Επίσης ψάρευαν στις θάλασσες ή στα πλούσια γλυκά νερά της περιοχής. Στις κεντρικές περιοχές, που καλύπτονται από έρημο, οι συνθήκες διαβί-

μαιναν μόνο παγίδευση ή συλλογή ζώων και φυτών. Η τροφή έπρεπε επίσης να επεξεργαστεί -πλύσιμο, χτύπημα, στράγγισμα, αποξήρανση- και ένα μέρος της να αποθηκευτεί για μελλοντική χρήση. Όλη αυτή η ευρεία και εξειδικευμένη γνώση αιώνων μεταβιβαζόταν εμπειρικά από γενιά σε γενιά, χωρίς να χρειάζονται σχολεία και σχολές, ειδικοί και καθηγητές.

Παρά το αχανές της έκτασης οι διάφορες φυλές ανέπτυξαν σχέσεις μεταξύ τους, αντάλλασσαν πληροφορίες και, κατά καιρούς, αριθμός φυλών συγκεντρωνόταν σε κάποια τοποθεσία για κοινές τελετουργίες και συνάξεις. Εμπορεύονταν αγαθά, κυρίως συμβολικής φύσεως, σε μεγάλες αποστάσεις. Οι αποφάσεις παίρνονταν από το συμβούλιο των γερόντων της φυλής ή του γένους, ενώ οι γυναίκες λειτουργούσαν μέσω των δικών τους κοινωνικών και τελετουργικών δραστηριοτήτων. Η τροφή, όπως όριζε η παράδοση, διανεμόταν ανάμεσα στα μέλη της κάθε ομάδας της ιθαγενικής κοινωνίας, που ήταν χειραφετημένη από τη νοοτροπία της συσσώρευσης πλούτου. Η εργασία εκτελούνταν ως μια αναγκαιότητα για την εξοικονόμηση των αναγκών για τη διαβίωση, ενώ ο υπόλοιπος χρόνος αφιερωνόταν στην κοινοτική ζωή και τον πολιτισμό.

Εξαιρετικά σπουδαία, αλλά και πολύπλοκη ήταν η σχέση των ιθαγενών με τη γη τους. Η γη αποτελούσε τη βάση της οικονομίας τους -μέσω της περιορισμένης καλλιέργειας, του κυνηγιού, της συλλογής. Οι δραστηριότητες αυτές ενέπλεκαν τους ανθρώπους σε μια δημιουργική και παραγωγική σχέση με τη γη τους. Αλλά κυρίως η γη αποτελούσε τη βάση για την κοινωνική οργάνωση, τον πολιτισμό και τη θρησκευτικότητα. Ιερές περιοχές ή τοποθεσίες που συνδέονταν με "Ονειρικούς Μύθους" υπάγονταν υπό τον έλεγχο συγκεκριμένων φατριών. Απ' τη χρήση και τη

φροντίδα αυτών των περιοχών απέρρεαν δικαιώματα και υποχρεώσεις για τα μέλη αυτών των φατριών, που μεταδίδονταν προφορικά από τη μια γενιά στην άλλη. Αυτά τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις αντανakλούσαν όχι μόνο στις σχέσεις μεταξύ των μελών των φατριών αλλά και στις σχέσεις των μελών τους με τις άλλες φατρίες. Τελετουργίες τελούνταν ώστε να εξασφαλιστεί η αφθονία των αποθεμάτων τροφής. Σε πολλές απ' αυτές οι συμμετέχοντες αναπαρίσταναν σκηνές κυνηγιού ή μιμούνταν τις κινήσεις των θηραμάτων τους. Για τους aborigines, λοιπόν, η γη δεν ήταν απλώς ένα μέσο παραγωγής: ήταν στο κέντρο ολόκληρης της άποψής τους για τον κόσμο.

Κατάκτηση - Γενοκτονία - Αντίσταση

Ο Άγγλος πλοίαρχος Τζέιμς Κουκ έφτασε στην Αυστραλία το 1770 και την ανακήρυξε κτίση του βρετανικού στέμματος. Η Αγγλία με τη σειρά της ανακήρυξε τη χώρα ως Terra Nullius (Άδεια Γη) και τη συμπεριέλαβε στην αυτοκρατορία της. "Terra Nullius" σήμαινε ότι η χώρα ήταν ακατοίκητη, ότι οι ιθαγενείς ήταν ανύπαρκτοι και άρα δεν είχαν κανένα δικαίωμα πάνω στη γη τους. Το 1788 φτάνουν οι πρώτοι άποικοι, κατάδικοι ουσιαστικά, που εκτοπίστηκαν εκεί. Και έτσι ξεκινά μια ακόμη γενοκτονία, στο όνομα της προόδου και προς όφελος της καπιταλιστικής επέκτασης. Μέσα σ' έναν αιώνα το 80% των ιθαγενών είτε σκοτώθηκε απευθείας από τους εισβολείς, είτε πέθανε ως συνέπεια αυτής της εισβολής. Μια από τις κύριες αιτίες θανάτου ήταν οι αρρώστιες, καθώς δεν είχαν κατάλληλο ανοσοποιητικό σύστημα που να τους θωρακίζει απέναντι στις ευρωπαϊκές ασθένειες. Επίσης, οι αποικιοκράτες δηλητηρίαζαν λακούβες με νερό, με αποτέλεσμα ολόκληρες ομάδες ιθαγενών να θανατώνονται δια μιας. Στην Τασμανία, μεταξύ 1800 και 1830, ο πληθυσμός από 4.000 μειώθηκε στους 500 και στη Βικτώρια από 10.000 ανθρώπους σε 2.000. Να τονιστεί εδώ, ότι αυτή η γενοκτονία ήταν οργανωμένη και μεθοδευμένη απ' τις αποικιακές αρχές και είναι χαρακτηριστικό ότι ελάχιστα λευκοί δικάστηκαν για δολοφονίες ιθαγενών.

Η αστική τάξη, για να δικαιολογήσει την αποικιοκρατική της πολιτική, είχε εφεύρει την ιδεολογία του Κοινωνικού Δαρβινισμού. Αυτή υποστήριζε ότι υπάρχει ιεραρχία στη εξέλιξη του ανθρώπινου είδους. Φυσικά, στην κορυφή της εξέλιξης βρίσκονται οι αρσενικού γένους λευκοί. Στη

θέα των μαύρων ιθαγενών, χωρίς τεχνολογία και συγκεντρωτικά πολιτικά σχήματα, χωρίς ατομική ιδιοκτησία και λατρεία για το κέρδος, σχημάτισαν αμέσως τη θεωρία ότι αποτελούσαν ένα λαό που ζούσε στη λίθινη εποχή και που έμελλε να ξεγραφτεί από το χάρτη. Έτσι λοιπόν, η γενοκτονία θεωρήθηκε ως το αναπόφευκτο αποτέλεσμα της σύγκρουσης ανάμεσα σ' έναν πολιτισμό σύγχρονο και σ' έναν κατώτερο και υπό εξαφάνιση. Ήταν, σύμφωνα πάντα με τους αποικιοκράτες, το απαραίτητο τίμημα της προόδου.

Ο χαρακτηρισμός της χώρας ως "Terra Nullius", που ήταν απόρροια του παραπάνω ιδεολογήματος, απάλλαξε τους εισβολείς απ' την υποχρέωση να έρθουν σε διαπραγματεύσεις και συνδιαλλαγή με τους ντόπιους κατοίκους. Κάτι τέτοιο, βέβαια, σε τίποτα δεν θα άλλαζε την ουσιαστική εξέλιξη των πραγμάτων. Τραγική απόδειξη γι αυτό οι εκατοντάδες συνθήκες των ιθαγενών των ΗΠΑ και του Καναδά με τους εκεί αποικιοκράτες, οι οποίες δεν έσωσαν από τη γενοκτονία τους πρώτους, αφού καταπατήθηκαν από τους δεύτερους.

Έστω και αν δεν είναι ευρέως παραδεκτό, εντούτοις, στην πραγματικότητα οι ιθαγενείς διεξήγαγαν μια σκληρή και μακροχρόνια αντίσταση εναντίον των εισβολέων, χρησιμοποιώντας την τακτική του ανταρτοπόλεμου για ν' αντισταθμίσουν την τεχνική υπεροχή των δεύτερων. Η κατάκτηση-αποίκηση κάθε περιοχής συνεπαγόταν θάνατο και εκτοπισμό για τους ντόπιους. Εκτοπισμό σε άγονες, ξηρότερες και πιο απομονωμένες περιοχές. Οι ιεροί τους χώροι συλήθηκαν και η θρησκευτική ζωή πλήγηκε καίρια, καθώς οι άποικοι θεωρούσαν οποιαδήποτε σύναξη ιθαγενών ως απειλή για τους ίδιους και τη διέλευση, συχνά με βαρβαρότητα. Τα ψυχολογικά και κοινωνικά αποτελέσματα αυτής της καταλήστευσης των πατρικών γαιών ήταν τραγικά. Το αλκοόλ και η πορνεία έκαναν την εμφάνισή τους, ως αποτελέσματα της περιθωριοποίησης. Το πέρασμα της παράδοσης του "Τζουκούρπα", από γενιά σε γενιά, διακόπηκε με το θάνατο και τη διασπορά των μελών των φυλών. Η παραδοσιακή ηθική και ο τρόπος ζωής οδηγήθηκαν στη σταδιακή διάλυση. Παρ' όλα αυτά, η αντίσταση των ιθαγενών θα συνεχιστεί και κάποιες φυλές θα κατορθώσουν να διατηρήσουν κάποια από τα πατροπαράδοτα χαρακτηριστικά τους.

Κ.Μ. Ηράκλειο

(Συνεχίζεται στο επόμενο)

